

УМОВЫ ПАПІСКІ:

ПАТА ЗА АБВЕСТКІ:

На 1 год па к.; на 3-м-ды—2 р. 60 к.; на 5-м-ды—5 р.; на 1 год—8 р. 75 к.

За кожную абвестку (пазла тавару)—50 кап. Іншагодні—1 р. Часопрад тавару ў два разы даражэй. Пры шматразовым друкаванні—сціжка на згодзе.

Падпісчыц абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. «Звязь»—г. Менск, Савецкая, 63, (трэці паверх) ад 9 гадз. раніцы да 3-а гадз. дня. У агульных гарадах—у адд. Бел. Дзеж. Выдавецтва і на ўсіх пашт.—тэлі. канторах.

ЗВЯЗЬ

Орган Цэнтральнага Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. канторо

СУБОТА, 1 СЬНЕЖНЯ

1928

№ 276 (3183)

Конт особага нумару усроды 5 кап.

1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. зрані тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі—ад 12 да 2-а гадзіны дня, тэлеф. № 6-18. 3) Начн. рэдактар (друкарня) ад 8 гадз. веч. тэл. № 6-42.

Канторо: Г. Канторо Кантора абвесткі падпіскі) тэл. № 781.

Год выдання дванаццаты.

СХОД ПАРТАКТЫВУ

У аўторан, 4-га сьнежня, а 6 э пал. гадзіне ўвечары ў клубе імя Карла Маркса адбылася сход гарадзкога партактыву.

ПАРАДАК ДНЯ:

Даклад сакратара ЦК КП(б)Б тав. Гамарніка аб ітогах апошніх пленумаў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б.

Уваход на білетам, разасланых райкомам КП(б)Б. Члены і кандыдаты ЦК, ЦКК, АК, АКК, РК КП(б)Б, члены Бюро ЦК і АК КСМ уваходзяць па сваіх членскіх паасведчаньнях.

МЕНСКІ АКРУГКОМ КП(б)Б.

Аб рабоце лістападаўскага пленуму ЦК УсеКП(б) і задачах КП(б)Б

(Рэзалюцыя аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б 30-ХІ—28 г па дакладзе тав. ГАМАРНІКА. Прынята аднагалосна)

Аб'яднаны пленум ЦК і ЦКК Камуністычнае партыі Беларусі, заслухаўшы даклад тав. ГАМАРНІКА аб рабоце пленуму ЦК УсеКП(б), цалкам і поўнасьцю ўхваляе яго пастановы, якія знаходзяцца ў поўнай адпаведнасьці з генэральнай лініяй XV парт'езьду і правільна ўвзяваюць бягучыя задачы з агульнымі доўгатэрміновымі задачамі і мэтамі партыі ў справе будаўніцтва і пабудовы сацыялізму ў нашай краіне.

У кантрольных лічах народнай гаспадарні на 1928-29 г. знайшла сваё выразнае іскравае адбіваньне генэральнай лініі партыі на шпаркі, напружаны, правадзімы ўсімі кілімі рабочае дзяржавы, тэмпа індустрыялізацыі краіны, тэмпа вызначаемыя як нашым міжнародным становішчам, высокаўважым з асаблівай вострасьцю перад намі задачу ў максымальна магчыма нарацаўшы гістарычныя тэргасы і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны як у тэхнічна-эканамічных адносінах, так і ўнутраным становішчам, становішчам нашай прамысловасьці, задачамі рэканструкцыі ўсёе народнае гаспадаркі, у тым ліку і сельскае, на базе новай высокай тэхнікі. З усім правільна пленум адзначае, што: «рэвалюцыянізуючы ўплыў на сельскую гаспадарку пралетарыят зможа ажыццявіць толькі пры хуткім тэмпе разьвіцьця індустрыі і далейшым узмацненьні вядучай і ператвараючай ролі сацыялістычнай прамысловасьці. У гэтых адносінах цяжкай індустрыя і вытворчасьць сродкаў вытворчасьці зьяўляецца глебаўнай крыніцай сацыялістычнага ператварэньня ўсяе народнае гаспадарні, у тым ліку і сельскае. Менавіта, вытворчасьць сродкаў вытворчасьці і разьвіцьця цяжкай прамысловасьці зьяўляецца выхадным пунктам індустрыялізацыі краіны. Рэзалюцыя па кантрольных лічах адначасова правільна адзначае, што: «сельская гаспадарка ёсьць база прамысловасьці і яе ўзрост ёсьць узрост харчовай і сыравой базы індустрыі» і што

печыць садзейнічаць разьвіцьцю саматужнай прамысловасьці, рамяства і г. д. і папярэджваць услаку магчымасьцю адміністрацыйных прасьледваньняў іх, усламерна разгортваючы куспрамкаапаэрацыю і дапамагаючы ёй.

2) Ставячы перад КП(б)Б першараднай важнасьцю задачу ўсямернага пад'ёму сельскае гаспадаркі, у прыватнасьці пашырэньня сыравой базы, прымаючы пад увагу вострае малазямельле, вялікі процант маламоцных гаспадаран, аграрную перанаселенасьць, нізкую ўраджайнасьць, нізкую таварнасьць, —неабходна з усёй вострасьцю паставіць пытаньне аб калектывізацыі, як рашаючым асноўным шляхам уздыму і рэканструкцыі сельскай гаспадарні, уздыму маламоцнай і сярэдняй гаспадаркі; неабходна якасна значна ўзьяць існуючыя саўгасы і прыняць усе магчымыя меры па будаўніцтве новых, адначасна неабходна ўсямернае стымуляваньне росту індывідуальнай бядняцка-серадняцкай сялянскай гаспадарні. Пытаньні землярэадававаньня, мэлярацыі, падняцця ўраджайнасьці, агранаміі павінны быць у цэнтры увагі партыі. Усе гэтыя задачы ў вёсцы могуць быць вырашаны і вырашаны пабальшавіцку правільна толькі пры ўмове правільнай кілясавай лініі працы, пры правядзеньні выразнай лініі апары на беднату, моцнага саюзу з сярэдняком і рашучай барацьбы супроць кулака. Праца сярод беднаты штодзённая, планавая, палітычная, эканамічная і культурная, гэта—гвозд усёй нашай работы ў вёсцы, наша асноўная задача.

3) Барацьба ўнутры ўсёй партыі на два франты супроць ухілаў і ў першую чаргу супроць правага ўхілу, набывае ўа ўмовах Беларусі асобнае значэньне пры нязначнай праслоіцы пралетарыяту ў рэспубліцы, шматнацыянальным складзе, прымежнасьці раёну, што ўзмацняе дробна-буржуазны хістаньні, што ў сваю чаргу ўзьяўляецца глебаўнай крыніцай большай ступені, чым у інш. раёнах краіны.

Тэкстыльшчыкі Лодзі дзякуюць рабочых СССР за дапамогу

Адзіны фронт польскае буржуазіі і пэпэсайцаў супроць беларускае школы Пілсудчыкі рыхтуюць ваенную дыктатуру

ВАРШАВА, 28. Як паведамляюць з Лодзі, на делегацкім сходзе рабочых лодзінскіх тэкстыльных фабрык ухвалена запрапанавана левымі рэвалюцыя. У рэвалюцыі выказваецца пралетарская падзяка савецкім прафсаюзам за брацкую дапамогу, аказаную імі змагаючымся рабочым Лодзі.

Зараз пад пагрозай ўвросьтага эканамічнага крызісу і абвастрэньня палітычнага становішча ўнутры краіны, фашысцкі ўрад прымушан згадацца на супрацоўніцтва з соймам. Толькі гэтым можна тлумачыць «міралюбівыя» да сойму прамовы прэм'ера Вартоля. Зараз яноў немагчыма абыйсьціся без замежнай пазыкі, таму ўрад і імкнэцца прадставіць перад ўрапай і Амэрыкай свае «добрасудзкія адносіны» з соймам.

ВАРШАВА, 29-ХІ. «Газ. Варшаўска» паведамляе, што на пасяджаньні асьветнае камісіі сойму разглядалася сьпешнае запытаньне беларускага сялянска-рабочага клубу аб закрыцьці беларускае гімназіі ў м. Радзешчыцы.

Паграбаваньне аб адкрыцьці гімназіі нанова было падтрымана выключна прадстаўнікамі нацменшасьці. Прадстаўнікі гэтак зьнае польскае лавіцы запрапанавалі рэвалюцыю, каб улада яшчэ раз перагледзела справу закрыцьця гімназіі і адкрыла нанова пасыла «адпаведнае рэарганізацыі» (г. зн. пасыла пераробкі яе на свой капітал, як гэта зроблена ў Віленскай гімназіі). Але і гэтая рэвалюцыя была адхілена галасамі эндакаў, п'ястаўцаў, хадэкаў, эпіэраў, урадавага блёку і сялянскае партыі.

Паны пэпэсайцы «ласкава» дапушчаюць існаваньне «адпаведна рэарганізаванае» на іх лад беларускае гімназіі, але яны супроць існаваньня проста беларускае гімназіі. Такім чынам, пэпэсайцы яшчэ раз паказалі, што яны ідуць адзіным фронтам разам з эндэкамі супроць беларускае школы.

ВАРШАВА, 29. У газэце «Глос Правды» надрукаваны артыкул галоўнага рэдактара Стіпчынскага, які зазначае, што сучасны сьвет цяжка хворы, і што ні эканамісты, ні грамадзкія дзеячы, ні філёзафа ня могуць паставіць правільнага дыягназу гэтак хваробы.

Усе партыі і фракцыі зьліліся ў адну і тую ж будаваць Польшчу, якая будзе адзінай і непадзельнай.

КОНТР-РЭВАЛЮЦЫЙНЫЯ ВЫСТУПЛЕНЬНІ КУЛАЦТВА

МЯСТ. ЛЕНІНА (Ад нашага алуці. нар.) Кулацкая групіроўна ў м. Леніна зрабіла вылазку супроць мерапрыемстваў партыі і савецкае ўлады. Два браты Мікалаевічы — сыны моцнага сьрадняка, царкоўнага старасты, 11-га лістапада ўварваліся на сход грамадзян м. Леніна і сталі крыкаваць сакратара і работу парт'ячэйні.

— Ня слухайце прадаждзіцеля савецкага дваранства! Нам патрэбна САПРАУДНАЯ СЯЛЯНСКАЯ СВАБОДА, — гаварылі яны.

25-га лістапада ў Ленінскім народна адбываўся сход грамадзян па пытаньні аб калектывізацыі здачы збожжа наапаэрацыі. На сход уварваўся Мікалаевіч Андрэй, які заявіў:

— «Не вьязеце хлеба савецкай ўладзе, а вьязеце да мяне, я дам па 10 і даражэй на пудзе!»

Калектывізацыя зьявілася сарвана. Пасыла сходу сялян сабраўся сход парт'ячэйні. Мікалаевіч зьявіўся на сход, пачаў хуліганіць і накінуўся біць сакратара парт'ячэйні з крыкам:

— «Трэба ўсіх камуністыч перабіць!»

Камуністыя Мікалаевіча зьязылі і вынінулі на двор. Нехта з сялян разьв'язаву Мікалаевіча і ўназаў яму, што

сакратар ячэйкі знаходзіцца ў другім пакоі. Мікалаевіч зноў кінуўся да сакратара і пачаў яго біць. Вечарам Мікалаевіч паламаў мэблю ў народнае і вынінуў справы парт'ячэйні на двор. Хуліган тансама перабіў вонны ў хатах усіх камуністыч і камсамольцаў м. Леніна. Уначы, са стрэльбай у руках Мікалаевіч шукаў сакратара парт'ячэйні, каб забіць яго. Мікалаевіч арыштаваны.

Сьледства выявіла палітычны характар гэтага здарэньня. Браты Мікалаевічы трымаюць цесную сувязь з кулацтвам і папамі Ленінскага сельсавету. Вельмі характэрна тое, што на другі дзень пасыла спробы Мікалаевіча забіць сакратара парт'ячэйні, некалькі папоў прыйшлі да Мікалаевічаў у хату на свой сход і адабралі на ўсе галасы ўчынкі абодвух братоў. Адзін з папоў заявіў, што ён ніша зьяўля на сакратара парт'ячэйні і хоча, каб яго адтуль забралі.

Мікалаевіч за два тыдні да гэтага выпадку купіў стрэльбу ў напыльскага млынара.

Трэці родны брат Мікалаевічаў—старшыня Ленінскага сельсавету ўвесь час падтрымліваў сваіх братоў хуліганам і тлумачыў усе іх выхадні тым, што яны супроць і хочуць па-

біць не камуністыч, а працаўнікоў савецкай наапаэрацыі. Старшыня Ленінскага сельсавету—партыяч. Сьледства працягваецца.

ГЛУСК, 30. (Нам кар.) 29-га лістапада на бюро райкому заслухана інфармацыя члена бюро т. Хрыпача аб тым, што ў вёсцы Слаўскавічы група кулакоў утварыла арганізацыю напад на бочар, арганізаваны камсамольскай ячэйкай разам з тав. «ПН» і Асоевіація.

Уварваўшыся ў памяшканьне кулака крычалі: «Вайну камуністыч і бедняком, чыя возьме!»

Паліцэйскім сьледствам дазнана, што кулакі сьстэматычна тэрарызавалі беднякоў шляхам папалаў і пацроў забойства.

У пастанове бюро райкому зьмяшчаецца выступленьне кулакоў хуліганіцаў, як правдыбарца вылазка з мэтай запынэць беднату.

Райком вылучыў камісію, якая выехае на месца для рассьледаваньня гэтай справы. Бедната выключна абавязна прабуе ўцяміць кулакоў.

Тры кулакі удзельнікі напад—Прыдыбайла, Мяснік і Радкевіч арыштаваны.

Трэці працэс Грамады

21 чап. на паўцы падсудных. Акт абвінавачваньня пабудаваны на паказаньнях паліцэйскіх агентаў і правакатараў.

ВІЛЬНЯ, 29 лістапада. Учора ў Наваградзкім акруговым судзе пачалася судовая расправа польскага фашызму над трэцяй групам б. грамадаўцаў у ліку 21 чап. Абвінавачваньне пракурор Хадэці; абаронцы: Гонік віль, Сьмароўскі, Сьвірцы, Гумчэр, Аляксюк, і Будакоўскі.

Учора ў прыналежнасьці да кампарты Зах. Беларусі, пры чым яны, вібыта меці склады зброі, агітацыйнае літаратуры і г. д. У якасьці «доказаў» фігуруюць паказаньні паліцэйскіх агентаў, правакатараў, легальна выданыя правдыбарчых аказы, знойдзеныя ў падсудных і г. д.

На чап абвінавачаных знаходзіцца дэпутат сойму Стагановіч Аляксандр, далей ідуць: Андрэю Стась, Банрацію Стась, Малец Антон, Міхалеўска Ванда, Журко Уладзімер, Алашкевіч Стась, Раманю Ян, Тур Васіль, Марыла Антон, Хвасько Павал, Лустач Астап, Чыжэмец Уладзімер, Лустач Ян, Дударовіч Ян, Нікіпаровіч Аляксандр і Сьцяпан, Ледзько Ян і Малец Антон другі.

На суд выклікана 115 сьведак. Паліцэйскія агенты часта блытаюцца ў сваіх паказаньнях, але, зразумела, потнасьцю «падтрымліваюць» акт абвінавачваньня.

Выкліканы ў якасьці сьведкі наваградзкі стараста Грынеўскі заявіў, што ведае Стагановіча, як добрага земляроба і актыўнага дзеяча над надняццем узроўню земляробства. Іных абвінавачаных Грынеўскі ведае толькі, як членаў гміных рад, а асабіста ахарактарызаваць кожнага не можа.

Польска-літоўскія адносіны

Надзеі Залеск гі на ўмяшчэньства Лігі П'ячэй

ВАРШАВА, 29-ХІ. Міністр замежных спраў Залескі ў гутарцы з супрацоўнікам італьянскае газэты «Джорнале Італія» заявіў, што польска-літоўскія адносіны зрабілі вельмі малы крок наперад і што Ліга Нацыя павінна разгледзіць прычыны, якія перашкозілі параўменьню пры непасрэдных польска-літоўскіх перагаворах.

Залескі выказаў надзею, што экспэртжот Лігі ўдасца здамаць супраціўленьне Літвы і надзесьці добраахвотна ўзаемаадносіны і гаспадарчае супрацоўніцтва Польшчы з Літвой.

Бліжэйшая будучыня паказа, наколькі адзельнасьціна надзея Залескага на тое, што Ліга Нацыя прапіць зьвязаць Літву на руках і нагах і перадаць яе Польшчы для ажыццяўленьня «добраахвотна аддольні і гаспадарчага супрацоўніцтва» на рэпэшту польскіх імперыялістыч.

Рэвалюцыійны рух Латвіі нельга зьнішчыць

РЫГА, 29. Учора акруговы суд разгледзеў справу аб закрыцьці міністэрствам унутраных спраў левых прафсаюзаў у Рызе, заўважваючы дзеяньні міністэрства. Абвінавачаньне былога сакратара ЦК латвійскай

Дырксэн—новы нямецкі пасол у СССР

мы масы у навіяўшых непамерна адваротнае тэмпу развіцця індустрыялізацыі краіны, сацыялістычнага ўздыму.—з усёй сілай завастрае ўвагу ўсёй партыі на рашучым уздыме сельскай гаспадаркі, на карэннай рэканструкцыі яе па лініі далейшага ўсямернага будаўніцтва калгасаў і саўгасаў і адначасова ўсямернага стымулявання ўздыму індывідуальнай бядняцкай і сярэдняцкай сялянскай гаспадаркі. Пленум з усёй рашучасцю адхіляе няправільнае паніжэнне сьцьвярджэння аб «застой», аб «аградыцый» сельскае гаспадаркі.

Пленум у поўнай адпаведнасці з думкай усёй партыі, выказанай у папярэдняй перад пленумам пераключы ўсіх партарганізацый па пытанні аб правай небяспечы, аб барацьбе супроць правага ўхілу і прыміранцтва з ім, правільна вызначыў задачу партыі, як задачу барацьбы на два фронты супроць адноўта правага апартуністычнага ўхілу і супроць «левага» траіцкіскага і супроць прыміранцтва ў адносінах да ўхілаў ад правільнай бальшавіцкай лініі. Зусім правільна лічыць, што абодва ўхілы павінны сустраць рашучы адпор партыі, пленум адначасова, выходзячы з таго, што правая небяспечна зьяўляецца ў сучасны момант галоўнай небяспечнай, мабілізуе ўвагу партыі, галоўным чынам, на барацьбу з правам ухілам.

Пленум ЦК правільна ўважаў грандыёзную задачу рэканструкцыі ўсяе народнае гаспадаркі Савецкага Саюзу на сучасным этапе з пытаньнем аб рэгуляванні росту партыі, з задачай далейшага рашучага арабочання партыі за лік рабочых, батракоў, сялян-беднякоў, калгаснікаў з тым, каб дабіцца да канца 1930 г. наяўнасці ў партыі ня менш паловы ўсяго складу рабочых з вытворчасці. Чым хутчэй партыя ачысьціцца ад усяго гнілога, небальшавіцкага і папоўніцца новымі рабочымі, тым лепш яна будзе спраўляцца з усімі сталымі перад ёй задачамі сацыялістычнага будаўніцтва на новым этапе, тым лепш яна будзе перамагаць ухілы ад ланіскай лініі.

Адбяднае пленум ЦК і ЦКК Камуністычнае партыі Беларусі, выходзячы з пастаноў пленуму ЦК УсеКП(б), высювае перад кампартыяй Беларусі наступныя важнейшыя задачы:

1) Улічваючы ізнанчавую ўдзельную вагу фабрычна-заводскае прамысловасці, ў народнай гаспадарцы Беларусі і яе тэхнічную адсталасць, а таксама ўлічваючы налічча аграмадных лішкаў вольнай рабочай сілы і неабходнасць усиленьня пралетарскай базы ў БССР, лічыць неабходным усямернае павышэнне ўдзельнае вагі прамысловасці ў народнай гаспадарцы БССР.

Развіццё прамысловасці павінна ісці, галоўным чынам, па лініі усё большага і далейшага выкарыстоўвання мясцовага сельска-гаспадарчага, ляснага і мінеральнага сырца, а таксама развіцця прадпрыемстваў па індустрыялізацыі сельскае гаспадаркі. Паколькі сырцовыя рэсурсы БССР не забяспечваюць неабходнага тэмпу развіцця яе прамысловасці,—павінна быць аддадзена належная ўвага будаўніцтву ў БССР прадпрыемстваў, якія базіраваліся б на прывозным, вытрывававым перавозку сырцы і паўфабрыкатах. Адначасова, прымаючы пад увагу вялізарную ролю дробнай саматужнай вытворчасці ў Беларусі, неабходна ў ізнанчавым выканавы дзяржтыву пленуму ЦК УсеКП(б)—«завябляць

звышны хістанні, што ў іх ра-спродан у лкой малы, а асабліва фабрычна-заводскіх рабочых. Таму ўся КП(б)Б павінна быць асабліва наварце ў барацьбе супроць ухілаў, а ў сучасны момант асабліва ў барацьбе супроць найбольш небяспечнага правага ўхілу і прыміранцтва да яго адносінах, не паслаблячы барацьбы супроць траіцкізму. Сьмелая, рашучая масавая самакрытыка, разгорнутая ўнутры-партыйная дэманстратыя, разгорнутая партыйна-выхавачая, культурная праца—вось асноўныя мэталы выхавання партыйных мас, мабілізацыі іх на барацьбу з ухіламі і прыміранцтвам да іх.

4) У сувязі з задачамі сацыялістычнага будаўніцтва, вызначанымі пленумам ЦК УсеКП(б), абвостранай клясавай барацьбой, узмацненнем супраціўлення клясавога ворага на ўсіх фронтах, у тым ліку і ў правадзеньні намі нацыянальнай палітыкі, узмацненнем ўнутры партыі правай небяспечы, неабходна мабілізаваць ўвагу партыі на пытаньнях правільнага бальшавіцкага правядзеньня нацыянальнай палітыкі. Неабходна са ўсёй рашучасцю праводзіць далейшую беларусізацыю партыі, савецкага апарату і прафсаюзаў. Выходзячы з лініі партыі, што культура павінна быць нацыянальнай па форме і пралетарскай па зьмесце патрэбна ўсямерна развіваць нацыянальную форму, адначасна пільна сачыць за выразным пралетарскім яе зместам, даючы бязлітасны адпор тым, хто нацыянальную форму ставіць вышэй пралетарскага зместу, хто прабуе падмяніць пралетарскі змест дробна - буржуазным. Неабходна ўзмацніць барацьбу супроць нацыянал-дэмакратызму і супроць усялякага шавінізму і асабліва супроць антысэмітызму. Клясавы вораг, контр-рэвалюцыянар, ідзе ў бой супроць пралетарскай дыктатуры пад прыкрыццём шавінізму, антысэмітызму, прабуе паслабіць адзіны клясавы фронт усіх працоўных усіх нацыянальнасцей. Апошняя абурваючая справа на заводзе «Кастрычнік» ёсць контр-рэвалюцыйная справа, ёсць выступленне клясавога ворага. Трэба рашуча ўзмацніць работу па інтэрнацыянальным выхаванні рабочых мас. Пакуль ёсць клясы, ёсць клясавая барацьба, кожны пралетары павінны памятаць, што «ёсць дзьве нацыі ў кожнай нацыі, ёсць дзьве нацыянальныя культуры ў кожнай нацыянальнай культуры». Трэба павесці рашучы наступ супроць клясавога ворага на фронце нацыянальнай палітыкі.

Трэба і ўнутры партыі рашуча змагацца з усялякімі ўхіламі ад бальшавіцкай нацыянальнай палітыкі, якія заўсёды непарыўна зьвязаны з агульнымі ўхіламі ад лініі партыі.

5) Аб'яднаны пленум ЦК і ЦКК, лічычы зусім правільным пастановы пленуму ЦК УсеКП(б) па пытанні аб рэгуляванні росту партыі і зусім пасьпеўшымі іх ва ўмовах Беларусі, даручае бюро ЦК і прэзідыуму ЦКК дакладна распрацаваць гэта пытаньне, прыступіць да правядзеньня ў жніўцы пастаноў ЦК УсеКП(б) і паставіць гэта пытаньне на бліжэйшым партыйным зьездзе КП(б)Б.

10-га сьнежня выходзіць спецыяльны нумар аднадзённай газеты, прысьвечаны камсамольскаму суботніку ў дапамогу школе. Газету выдае аб'яднаная рэдакцыя менскіх газет. У нумары прымуць удзел лепшыя літаратурныя сілы Беларусі. Грошы ад газеты пойдучы на карысьць працоўнай школы. Кожны фабзаўмясцом, партыйная і камсамольская ячэйка павінны прыняць актыўны ўдзел у распаўсюджваньні газеты «ў дапамогу школе».

Аб'яднаная рэдакцыя.

скі,—яі маюць чыікава бачаньні і па яны будучы будаваць Польшчу, Стшчыньскі піша: «Польшчу будава будаваць першая брыгада».

Забарона ўвозу „Крамольнае“ літаратуры ў Вэнгрыю

ВЕНА, 29. Як паведамляюць з Будапешту с.-д. дэпутат Дэркі ўвёс у парламент запытаньне ўраду з поваду забароны ўвозу ў Вэнгрыю твораў замежнага друку, у прыватнасці замежных с.-д. органаў, газеты „Фолькс Цейтунг“ і г. д. Дэркі запытаў, што паліцыя ядзюва забараніла песьню Шума-да-Гойя „Два гренадэра“, матывочны гэта тым, што заключаныя акорды песьні закінчваюцца марсельскай. Канфіскацыю ў творах Льва Толстага, кнігі Макдавалда і г. д.

Выступваючы з адказам, прэм'ер Бэтлен апраўдваў пэвурыныя мерапрыемствы, сьцьвярджаючы, што паліцыя ў Сегедэ раскрыла пад выгладом эспаратмсыкай карэспандэнткі бальшавіцкую агітацыйную літаратуру у „Сьвешы“, у старшым мясцовай с.-д. арганізацыі Като-віда выкрываў, нібы, камуністычную літаратуру.

«Бальшавіцкая агітацыя—скаваў Бэтлен—хоча абалерціць, у першую чаргу са с.-г. рабочых. Забараняючы кнігі тав. Бухарына, урад абараняе краіну».

Штрэзман—старшыня народнай партыі

БЭРЛІН, 28. На пасяджэньні цэнтральнага камітэту народнай партыі, якое адбылося ў пятніцу, Штрэзман аднагалосна абраны першым старшынёй цэнтральнага камітэту партыі.

Польска-літоўскі канфлікт на разгляд Лігі Нацыяў

БОУНА, 28. Генэральны сакратарыят Лігі Нацыяў паведаміў літоўскі ўрад аб тым, што на парадку дня осэй рады Лігі Уключана пытаньне аб польска-літоўскім канфлікце. Літоўскі ўрад паведаміў сакратарыят Лігі Нацыяў, што на осэй рады Лігі ў сьнежні Літва будзе прадстаўлена прэм'ерам Кальдэмарсам.

Генэрал Лерон дагаварыўся з румынскім урадам

ВЕНА, 28. Вэнгерская газета «Келеці Уйшаг» публікуе паведамленьне пра-слаўскіх газет аб тым, што ў перагаворы паміж новым румынскім прэм'ерам Маніў і генэралам Леронам удзельнічаў і новы румынскі міністр замежных спраў Міронэску. Па словах газэты, перагаворы прывялі да паразуменьня аб тым, што ў выпадку вайны супроць Савецкага Саюзу, польска-румынскай арміяй будучы камандаваць афіцэры французскага генштабу, і што для падтрыманьня вайны апарату будучы прадстаўлены ішць адзінак французскага вайнага флёту. (ТАСС).

ДЫРКСЭН

БЭРЛІН, 29. Як паведамляе агэнтства Вольфа, Гіндэнбург назначыў дырэктара дэпартамэнта міністэрства замежных спраў Дырксэна на пост нямецкага пасла ў Маскве. (ТАСС).

БЭРЛІН, 29. Усе газэты са здавальненнем перадаюць афіцыйнае паведамленьне аб атрыманьні ад савецкага ўраду згоды на назначэньне Дырксэна нямецкім паслом у СССР. „Берлінэр Бэрэн Кур'ер“ пры гэтым паведамляе, што Дырксэн прыступіць да выкананьня сваіх абавязкаў з пачатку новага году. (ТАСС).

Дырксэн нарадзіўся ў 1882 годзе. У 1903 годзе атрымаў отупенне донатра праў. Дыпламатычная дзейнасць Дырксэна пачалася ў 1917 годзе пры нямецкай місіі ў Гаазе. Потым Дырксэн перашоў у міністэрства замежных спраў і быў назначан у склад дыпламатычнага прадстаўніцтва ў Кіеве. У апрадзіне отудзена 1919 году ён вярнуўся з Кіева і быў назначан ува ўжоўні аддзел міністэрства замежных спраў, дзе быў загадчыкам рэфэрэнтурнай па справах апрайных дзяржаў. Потым быў у складзе нямецкай місіі ў Варшаве, быў загадчыкам польскай рэфэрэнтуры пры міністэрстве замежных спраў, быў генэральным консулам у Данцыгу. 3 лютага 1925 году па аманві 1929 году займаў пасаду кіраўніка ўжоўні аддзелам міністэрства замежных спраў, а потым дырэктара дэпартамэнта і кіраўніка ўжоўні аддзелам.

УСЕСАЮЗНАЯ НАРАДА РАБСЕЛЬКОРАЎ

Шырокія мільённыя масы павінны самі ўзяцца за вырашэньне пытаньняў народнае асьветы, ліквідацыі няпісьменнасці

МАСКВА, 29. На ранішнім пасяджэньні ўсесаюзнае нарады рабселькораў 29-га лістапада пачаліся спрэчкі па дакладу т. Бухарына і быў залучан рад прыватнаў.

Рабкор ланіградскага заводу «Электрасіла» Дыбман вітаў нараду ад рабкораў свайго заводу і перадаў прэзідыуму нарады падарунак ад рабкораў заводу «Электрасіла»—вялікі металевы каламарны прыбор. Кожная з двух каламарнік гэтага прыбору прадстаўляе сабой мадэль турбагенэратару: адзін турбагенэратар Волхадэстра і другі—Днепрастроз. У сярэдзіне—фігура Леніна.

Тав. Кавалёў, вітаючы нараду ад 9-й партыйнай гарнізоннай канфэрэнцыі Маскоўскай губ., заклікае рабкорскую армію пасьпеўна зьявіцца ў Чырвонай арміі.

Бурнымі апшэдэсэнтамі оход сустраў т. Фрыдрых рэдактара досьведскай газэты «Фрэйхейт» (Нямеччына), які перадаў гарачае прывітаньне нарадзе ад рабочых свайго раёну. Фрыдрых звязваў, што замежныя рабкоры прывялі на нараду навуччыцца ў савецкіх рабселькораў і

на другіх прадстаўніцтвах

Па Савецкім Саюзе Турэцкі пасол у тав. Калінін

МАСКВА, 29. У Вялікім Крамлёўскім палацы старшыня ДВР СССР тав. Калінін прыняў нова-назначанага пасла турэцкай рэспублікі ў СССР Васыф-бэя, які перадаў яму свае апрацельныя граманы.

Тав. Калінін і турэцкі пасол абмяняліся прамовамі, у якіх выказалі ўпэўненасьць у далейшым умяшаньні прыхільскай узаемадзейсьці паміж народамі СССР і Турцыі. Па сканчэньні афіцыйнай часткі прыёму, пасол меў прыватную аўдыенцыю ў т. Калініна.

Пахаваньне т. Залкінда

ЛЕНІНГРАД, 29. Сёньня працаўнікі НКЗамежных спраў, бальшавікі—падопшычкі, адназначна савецкія, партыйныя працаўнікі і вучоныя хавалі ўпоўнаважанана НКЗамежных спраў т. Залкінда. За труной ішоў тав. Залкінда і консульскі корпус. Каля сваёй маймы на камуністычнай пляцоўцы Аляксандра-Неўскіх могілак выступіў т. Позэрн з прамовай ад імя вобласнага камітэту Усе КП(б) і вобласнага выканкому. У апошнім слове акадэмік С. Ф. Ольдэнбург ахарактарызаваў Залкінда, як вялікага дзелца, які блізка прымая да сэрца інтарэсы савецкай навукі.

Амерыканскі тэмп будаўніцтва

СТАЛІН, 29. Сёньня на оталініі заводзе паслы 3-месячнага капітальнага рамонту ўноў пушчана ў рух доменная печ № 5. Гэта печ, пабудаваная ў 1911 г., была разбурана да шчэнт і на яе месцы фантычна пабудавана новая. Амерыканскі тэмп будаўніцтва (3 месяцы), ударнасьць і пасьпяховасьць работы ніколі не адбіліся на якасьці работ і не пацягнулі за сабой нізкога наьчасонага выпадку. (ТАСС).

вёскі ведае толькі, як членаў гмінных рад, а асабіста ахарактарызаваць кожнага на мове

У Зах. Беларусі Зьезд Таварыства Беларускае школы

ВІЛЬНЯ, 28 лістапада. Зьезд Т-ва Беларускае школы, які быў адложаны „часовай пэўнамоднай камісіяй“ для належнага падставаньня ў бараў дэлегатаў—па вестках „Слова“—адкрыецца 9-10 сьнежня.

Француская буржуазія рыхтуе міжнародную і грамадзянскую вайну

Трэць бюджэту—на вайны патрэбы

ПАРЫЖ, 29. Сёньня ў палаце дэпутатаў у спрэчках па бюджэту вайскавага міністэрства дакладчык камісіі Лафон між іншым заявіў, што ў бліжэйшыя гады трэба будзе лічыцца з ростам вайнага выцота, бо ў зьвязку з фартыфікацыйнымі работамі трэба будзе давесці склад кадраных афіцэраў да 106 тысяч чалавек.

Камуністычны дэпутат Бэртон выступіў з прамовай, у якой між іншым сказаў: «Буржуазія, наперакор сваім пачыфіцкім заявам, ростам эканамічнага развіцця прымушана падрыхтоўвацца да міжнароднай і грамадзянскай вайны.

У параўнаньні з агульным лікам увброеных сіл у 1913 г. на 1929 год намячаецца павялічэньне гэтых сіл на 63 тысячы чалавек. Манэўр, да якога зьвяртаецца ўрад, каб замаскаваць павялічэньне колькасці ўброеных сіл, наўны.

Падкрэсьліваючы зьмяншэньне лічбы прызываемых, урад хавае павя-

лічэньне бюджэту, прызначанага на лічэньне ліку прафэсійнальных вайсковых, павялічэньне бюджэту, прызначанага на развіццё тэхнічнага апарату арміі. Частка вайсковых выдаткаў скрываецца ў бюджэтах іншых міністэрстваў, прычым больш аднае трэці бюджэту ідзе на вайны патрэбы». У СССР на аднаго чалавек прыпадае вайны выдаткаў 4 руб., у Францыі 17 руб., у Англіі—22 руб. Паводле французскай прапарцыі ўброеных сіл па ліку насельніцтва чырвоная армія павінна была-б складацца з 2.400 тысяч чалавек. Узможненьня ўзброены Францыі, па прызнаньні Фаша, накіраваны супроць СССР. (ТАСС).

ПАРЫЖ, 29. Агэнтства Рэйтар паведамляе: „Палага большасцю 367 галасоў супроць 203 адхіліла ўнесёную сацыялістымі і падтрыманую камуністымі прапаруку, якая патрабуе адмены крэдытаў для пабудовы вайны суднаў“.

Прасьледваньне камуністых узмацняецца

ПЕКІН, 26. Як паведамляе мясцовае друк пекінская і чжанцзінская ўлады яноў пачалі ўмоцненнае прасьледваньне камуністых.

Газэты падьвярджаюць, што мясцовая ўлада вельмі запэнакоена тымі дэманстрацыямі, якія трэцяга дня былі арганізаваны пекінскім Гамінданам супроць дзейнасці прыхільнікаў Цішаньскай групоўкі (крайне правае крыло Гаміндану).

Япона-кітайскія перагаворы закончыліся бяз вынікаў

ТОКІЕ, 25. Увесь друк адкрыта прыняе, што перагаворы паміж японскім генэральным консулам у Шанхай—Яда і міністрам нацыянальнага ўраду Ван-Чэ-Ціно, якія адбыліся ў Нанкіне, закончыліся бяз вынікаў. Большасць газет лічыць, што Японія зьявуўна на зможа дакладна сказаць, калі яна вывядзе

сваё войска з Шаньдунскай правінцыі. (ТАСС).

Жыццё Пекіна замірае

ШАНХАЙ, 25. У 6. сталіцу Кітая прыбыў старшыня нанкінскай паіцтычнай рады Чан Чы, які зьявіўся да намеснікам старшынэй законадаўчае рады нацыянальнага ўраду. Газэта «Чын-бао» у спецыяльным артыкуле, прысьвечаным прыезду Чан-Чы, зьвяртае ўвагу Чан-Чы па катастрофічнае становішча выпшэлых навуцальных устаноў Пекіна, на ўтрыманьне якіх ужо на працягу некалькіх месяцаў не адпуськаецца сродкаў.

Далей газэта зазначае, што ад часу пераводу сталіцы ў Нанкін, у Пекіне закрыта звыш 1500 магазынаў. У Пекіне скапілася каля 200 тысяч чалавек, якія ня маюць ніякіх сродкаў да жыцьця. На вуліцах наваў днём робяцца грабежніцтва і напады. Увечары і ноччу вуліцы пустуюць.

АДУСЮЛЬ

АРЫШТЫ ЭПІЦЭКІХ НАЦЫЯНАЛІСТЫХ. У Эгіпце працягваюцца рэпрэсіі супроць прыхільнаў нацыяналіцкай партыі Вафа. У часе прабы вайны прэм'ера Махмуд-пашы ў Мансуры, там было арыштавана 80 нацыяналістых. Арыштаньня сьцьвярджаюць, што іх у турме закавалі ў кайданы і падваргалі лупцаваньню.

НОВЫ СПАСАБ БАРАЦЬБЫ З АДМІНІСТРАЦЫЯЙ. Пекінінкі трамвайныя рабочыя сёньня заарпанавалі ўсім пасажырам дармовыя паездкі, што было прынята з боку апошніх з прымінасьцю. Трамвайшчыні рэшылі ўжыць гэтую меру, як сродак пратэсту супроць павышч адміністратыві, якая не разглядала патрабаваньняў трамвайшчынаў, прад'яўленых некалькі дзён таму назад. (ТАСС).

АХРАНЬНІКІ І ЖАНДАРЫ БРАЦІЯ-НУ—У АДСТАЎКУ. Новы румынскі ўрад рашуча зьвольніць ад 6 да 12 тысяч агэнтаў ахраны, отворанай урадам Браціяну. Распуськацца атрады жандармэры, якія оужалі галоўнай апарай ураду лібэралаў. (ТАСС).

ПАД ЗНАКАМ БАРАЦЬБЫ ЗА ЛЕНИНСКУЮ ЛІНІЮ ПАРТКАНФЭРЭНЦЫ АДНАДУШНА ЗАЯЎЛЯЮЦЬ:

Узмацняць ідэйны агонь па правым ухіле, не пакідаючы барацьбы з меншавіцна-трацнісцкай ідэалёгіяй.—У далейшае сацыялістычнае наступленьне Вывучым пастановы лістападаўскіх пленумаў ЦК УсеКП(б) і ЦК і ЦКК КП(б)Б—сёньняшняю праграму работы партыі і найлепшую зброю ў барацьбе з ухіламі

Пралетарская самакрытыка—метад сацыялістычнай працы

Пастанова лістападаўскага пленуму ЦК па пытаньні „аб вярбоўцы рабочых і рэгуляваньні рооту партыі“ патрабуе самае пісьмае ўвагі, самага дакладнага вывучэньня.

Уважэньне ўсё новых пластоў рабочых у практычную работу па будаўніцтве сацыялізму, умацаваньне партыйных радоў за лік левых, перадавых рабочых ад вытворчасці—адна з важнейшых задач умацаваньня диктатуры пралетарыату, далейшага шырокага наступленьня па фронце будаўніцтва сацыялізму.

Побач з буйнымі посьпехамі ў справе ўмацаваньня апарату савецкай улады ў горадзе і вёсцы, да гэтага часу наглядна ў нас зьявіліся агіднага бюракратызму „няўвага да патрэб працоўных, страўніцкая інэртнасьць і значная нягавіна“, якія „нарадкі падрываюць работу дзяржорганаў“ (з рэзалюцыі пленуму па дачынах т. Молатава).

Разгортваньне пралетарскае самакрытыкі, як метад пралетарскага кіраўніцтва і штодзённай работы, накіраванай на ўдзяленьне шырокіх мас працоўных ў актыўную барацьбу за сацыялізм, патрабуе ўзмацненьня культуры работы па ўзьянцці актыўнасьці і самасьведомасьці адстаўкіх пластоў пралетарыату. Масавыя арганізацыі рабочае класу, актыўны, які стварыліся вакол гэтых арганізацый, зьяўляюцца магутным рэзервам, адкуль можна і неабходна чэрпаць новых актыўных удзельнікаў сацыялістычнага будаўніцтва.

На сучаснай стадыі разьвіцця пралетарскае рэвалюцыі мы маем заручаную партыю, разлічаную на доўгі перыяд, барацьбу рабочае класу, якая цвёрда і неварухна захоўвае сваю аснову ў працоўнай масе і сьляніцтва—барацьбу, накіраваную „на выкарчаваньня карэньняў капіталізму, што заручаюцца глыбока дробнай таварнай гаспадаркай“.

Расьце бальшавіцка-ленінская згуртаванасьць (Магілёўская гарпартканфэрэнцыя)

На працягу трох дзён праводзіла сваю работу магілёўская гарадская партканфэрэнцыя.

Уся праца гарадской партканфэрэнцыі была накіраваная на выкананьне дырэктывы XV партзjazdu, гэта відаць з усё працы канфэрэнцыі.

Арганізацыя да 7 сучаснай канфэрэнцыі прышла з рэдам посьпехаў: ростам прамаслоўнасьці, рабочае класу і ле актыўнасьці, пашырэньнем вядучага, якія значна павялічылі ро-220 чалавек, з іх рабочых ад партыі—83,6 проц. Яна стала больш вы-

Гэта зьявілася, —азначнае ў пастанове пленуму,—з умацаваньнем выніскаўнем капіталістычных элемэнтаў сацыялістычнымі, што яна можа не азначаць абстрактнага кісявай барацьбы ў краіна.

Супраціўленьне антысавецкіх, буржуазна-пэманаскіх кулацкіх элемэнтаў нараджае сумьненні і хістаньні ў аспрэчваньні найменш устойлівых, найбольш хісткіх праслоек рабочае класу і партыі, параджаючы дробна-буржуазныя, агольчкія настроі.

Адгэтуль і правяў вясёльства—адкрыта, аўны апэртывізм, які адзіным выхадом з труднасьціх лічыць адвою пралетарскіх пазыцыяў, карэньную рэвалюцыю левіцкай бальшавіцкай лініі партыі.

Пленум па гэтым пытаньні аказаў сваё важнае слова. Падзяражачы неабходнасьць барацьбы на два франты, супроць дваіага роду ўхілаў ад генэральнае бальшавіцкае лініі, пленум заяўляе:

„Паколькі партыя дабілася рэальных посьпехаў у справе перамогі трацнізму, дык зараз пры ўсямернай далейшай барацьбе супроць трацнісцкай ідэалёгіі, асаблівае значэньне набывае барацьба супроць правага ўхілу, няварымірыма барацьба з якім у партыі зьяўляецца адной з важнейшых умоў адпаведнага адбору класна-вагарагам пралетарскае диктатуры і паспяховага працоўнага па шляху сацыялістычнай рэканструкцыі ў горадзе і ў вёсцы“.

Трэба вясці работу ў кірунку ўзьянцця палітычнага ўроўню партыйных мас, правільнага і паслядоўнага разгортваньня ўнутрыпартыйнай дымакратыі, удзяленьня ў партыю найбольш сьведомых, стойкіх перадавых рабочых ад вытворчасці.

Неабходна вясці далейшую бязлітасную барацьбу з бюракратызмам, з „бытавым вагінаўтэмам“. Разгортваньне самакрытыкі на аснове ўдзяленьня новых мас і сьмялай крытыкі мае зьяўляцца адной з найбольш важных задач для пра-

Праз крытыку найлепшым партвучобу (Аршанская адзіная партшкола)

Заняткі адзінай партыйнай школы распачаліся 16-га кастрычніка.

Школай ахоплены 160 чалавек, з іх: 53 проц.—члены і кандыдаты партыі, 9 проц. камсамольцаў і 38 проц. беспартыйнага актыву. У параўнаньні з мінулым годам падрыхтоўчал праца да вучобы праведзена лепш.

Акрамя вышэйшай падрыхтоўчасьці, слухачы працуюць над вывучэньнем беларускай мовы матэрыялаў партыйнага апарату, асабліва зьяўляюцца самай неабходнай, самай важнай задачай для пра-

Вольш чым тры дні працавала канфэрэнцыя. Палітычны даклад ЦК КП(б)Б, даклад акружкому, справаздача гаркому, упоўнаважанна АКС—вось пытаньні парадку дня канфэрэнцыі.

Аб актыўнасьці дэлегатаў лепш за ўсё сьведчыць тое, што па дакладу ЦК запісалася ў спрэчках 22 чал., а выказалася 14, па дакладу АК запісалася 31 чал., выказалася 19, па справадачы гаркому запісалася 67, выказалася 34.

У дакладзе ЦК было асабліва ярка высветлена пытаньне, чаму партыя так жорстка выдэе барацьбу в правым ухіламі і прымірэнцтвам. Выступаўшыя ў спрэчках таварышч:

— „Правы ўхіл некаторыя таварышчы разумеюць, як нейкае творчычнае пытаньне, што правы ўхіл знаходзіцца недзе ў Маскве. Гэты погляд не дае нам магчымасьці разгледзець тую правую небяспеку, якая выяўляецца ў нас перад вачыма.“

— Насіцелым правага ўхілу зьяўляюцца асобныя высока-аплачваемыя рабочыя, якія незадаволены адсутнасьцю некаторых тавараў. Разам з тым мы маем аначную праслойку рабочых, тым ці іншым чынам зьяўляюцца з вёскай. Яны вядуць кулацкія на сутнасьці гутаркі: «усе грошы на індустрыялізацыю палажылі, а зарэз хлеба няма.“

— Сярод-жа партыйцаў яшчэ досыць хвасцістых, якія кажуць: «гэта так усё рабочыя кажуць, што-ж мне супроць рабочых ісьці?»

— У часы труднасьціх в рабочым забеспячэньнем асобныя партыйцы ня толькі не растумятвалі рабочым гэтага пытаньня, але самі наводзілі паніку.

Вось у гэтым і ім падобных зьявішчых і выяўляецца глеба для пра-

вага ўхілу. Некаторыя ячэйкі выносяць гучныя рэвалюцыі супроць усялякіх ўхілаў, а з навоцнымі праявамі ўхілаў не вядуць барацьбы.

Не маючы увагу выступаўшыя аддалі абмеркаваньню практычнае працы АК і РК.

— Слаба ў нас праца з вылучэньцамі, ніякіх нарад з указаньнямі і парадкамі ім у працы не праводзілася. Некаторыя таварышчы глядзяць на вылучэньцаў дрына. Для вылучэньца ня створаны ўмовы займацца вучобаў.

З беларусізацыяў у нас наглядна-да значны пералом. Удзяваньне беларускае мовы ў партыйнай масе пашыраецца. Вось незадаволеньне на гэтых працаўнікоў, што, умючы, часамі не ворадаць пабеларуску.

Значнае месца заняло ў спрэчках пытаньне аб праявах антысэмітызму, аб «чубараўшчыне» ў Нова-Барысаве, а таксама нязначны стану нашае школы і добраахвотных таварыстваў і г. д.

Канфэрэнцыя паказала, што барысаўская партарганізацыя моцна зьяўляецца з рабочымі масамі. Канфэрэнцыя вітала дэлегатаў беспартыйных рабочых і настаўніцтва.

Абмеркаваўшы ў павобку кожнага кандыдата аначу на нарадах асобных дэлегатаў, а потым на канфэрэнцыі, дружна выбіраецца новы склад гаркому з 31 члена і 11 кандыдатаў. Выбіраецца дэлегацыя на акруговую партканфэрэнцыю, сярод якое т. т. Славінскі, Піляр, Хлебніцаў, Мундаў.

Аднадушны адпор, які дала канфэрэнцыя правому апартуністычнаму ўхілу, правядзеньне ўсе працы пад лэўанам няўхільнага выкананьня пастановы 15 партзjazdu сьведчыць аб тым, што Барысаўская партарганізацыя была і застаецца адным з моцных атрадаў КП(б)Б.

М. Шап.

10 ГОД ЖАНАДДЗЕЛУ

„Бальшавіцкая савецкая рэвалюцыя падрэзае карэньні ўціску і няроўнасьці жанчын так глыбока, як не аддзавалася падрэзаць іх ні адна партыя і ні адна рэвалюцыя ў сьвеце.“ (Ленін)

Сьвята жанчын—сьвята ўсіх працоўных

Дзесяць год прайшло з таго часу, як камуністычная партыя, утварыўшы жаночы аддзел пры партыйных камітэтах, пачала арганізоўваць працоўных жанчын для шырокага ўдзяленьня жанчын у барацьбу за саветы і сацыялістычнае будаўніцтва.

За гэтыя гады працоўныя жанчын Беларусі далі многа барацьбітак на франты, а таксама добрых працаўніц у саветы на кіраўнічым і вышэйшым працу ва ўсіх галлях гаспадарчага і культурнага сацыялістычнага будаўніцтва Савецкай Беларусі. Сёньня мы можам без пераважлівасьці сказаць—Савецкая Беларусь адбілася ад оваіх ворагаў, захавала самастойнасьць і шпэрка ідзе па шляху адраджэньня і разьвіцця сваёй гаспадаркі і культуры, дзякуючы ўдзелу ў працы і барацьбе работніц, батрачак, сялянкі і ўсіх працоўных жанчын.

Разам з гэтым мы павінны адзначыць, што пакуль што нам не ўдалося арганізаваць усіх працоўных жанчын, і таму вадача па ўдзяньні

ўсіх працоўных жанчын разам з мужчынамі ў будаўніцтва Савецкай Беларусі намі ня выканана. Значыць, калі мы маем рад недахопаў у нашай працы, калі часта ў нас не хапае сіл для зьяўленьня труднасьцяў, то гэта ў значнай меры таму, што ёсьць яшчэ многа працоўных жанчын, якія ня прымаюць удзелу ў нашай працы.

Вось чаму нам трэба выкарыстаць сьвята дзесятай гадавіны існаваньня жаночых аддзелаў ня толькі для таго, каб сказаць, што намі ўжо зроблена ў сэнсе ўдзяньня жанчын у працу, але галоўным чынам для таго, каб садзейнічаць далейшаму, яшчэ большаму, разгортваньню працы сярод жанчын, прыцягнуўшы да гэтае працы ўвагу лі саміх жанчын, так і наогул усіх працоўных і ўсіх нацыянальных арганізацый. Вось чаму сьвята працоўных жанчын павінна быць сьвятам усіх працоўных.

Шчыра вітаю працоўных жанчын Беларусі са сьвятам.

А. ЧАРВЯКОЎ.

Шчыльнай яднайцеся вакол кампартыі!

Шчыра вітаю усіх працоўных жанчын Беларусі з дзесяцігодзьдзем арганізаванай іх працы на фронце сацыялістычнага будаўніцтва. Кастрычнікавая рэвалюцыя аслабіла працоўных жанчын ад векавой няволі і пераўпапраў. За мінулы перыяд сацыялістычнага будаўніцтва працоўныя жанчын як частка пралетарыату вылучылі і оваіх перагаў дзесяці і сотні тысяч актывістаў, якія працуюць на розных адказнах вучасткаў нашага гаспадарчага і культурнага фронту.

Далейшыя нашы задачы па індустрыялізацыі краіны патрабуюць ад усёго пралетарыату, у тым ліку і ад працоўных жанчын яшчэ большай напружанасьці, яшчэ больш актыўнай практычнай працы. Болей актыўны ўдзел у рабоце саветаў, кааперацыі і другіх грамадзкіх арганізацый, шчыльнай яднайцеся вакол камуністычнай партыі.

Вось асноўны лэўнг для працоўных жанчын на другое дзесяцігодзьдзе.

М. ГАЛАДЗЕД.

Узмацняйце сацыялістычнае будаўніцтва

Таварышы работніцы і сьлянікі! Да 10-цігодзьдзя жападдзелу нельга не адзначыць той гараічнай і важнай работы, якую мы прарабілі разам з рабочай класай, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі. В я самааддана змагаліся за ўладу саветаў, за пралетарскую диктатуру, супроць буржуазіі і памешчыкаў.

Вы, таварышы работніцы і сьлянікі, у часе грамадзянскай вайны поруч з пралетарам-мужчынай паказалі вялікія ўчынікі мужнасьці ў барацьбе з контр-рэвалюцыяй, стойка пераносычы голад, холад і розныя беды.

У першы нашата сацыялістычнага будаўніцтва работніца і сьлянка рабіла вялікую працу на фронце перамогі нашай прамысловасьці і сельскай гаспадаркі.

Дзесяць год ня мінула дарэмна—доўгай няўдзячнай работы працоўных жанчын сапраўды завяла належнае месца ў нашым Савезе. Гэта відаць з таго, што мы ўжо

маем рад вылучэньцаў жанчын на самыя адказнае пасты ў партыйных, савецкіх, гаспадарчых, прафсаюзных і інш. арганізацыях.

Вынікі за 10 год павінны выявіць усё дасягненьні і нашы хвараітныя месцы, а таксама даць напрамак у далейшай рабоце на бліжэйшых гады.

Вітаючы вас, работніцы і сьлянікі, з дзесяцігодзьдзем жападдзелу, пажадаю вам далейшых посьпехаў у творчай працы на сацыялістычным будаўніцтве.

Работніца, сьлянка! З уласцяраонай энэргіяй за работу ў справе індустрыялізацыі краіны, за калектывізацыю сельскай гаспадаркі, на фронце барацьбы за культурную рэвалюцыю.

Выраваіце з каранем усё перашкоды, што стаюць на шляху нічэ большага ўзвядзеньня вашай актывнасьці ў справе сацыялістычнага будаўніцтва.

Прывітаньне ад Беларускай Акадэміі Навук

Беларуская Акадэмія Навук шчыра вітае жаночы аддзел ЦК КП(б)Б у дзесятыю гадавіну яго дзякаў, але вельмі патрэбай і карыснай, у нашым сацыялістычным будаўніцтве працы.

Кастрычнікавая рэвалюцыя „ачысьціла глебу ад хляма старых буржуазных законаў і ўстаноў“ (Ленін, т. XVI, ст. 256). Але яшчэ шмат працы стаяла перад пралетарыатам на шляху вызваленьня жанчын. Працоўная жанчына была прыкута і яшчэ прыкута да дробнай дапаможнай гаспадаркі, якая „рабіла і робіць жанчыну „хатняй рабыняй“ (Ленін, там-жа).

Разьвінуўшыся пасля Кастрычніка і вырашая ў сучаснасьці ў вялікае гістарычнае зьявішча культурна-рэвалюцыя будзе новае жыцьцё. Паступова ўтвараюцца новыя формы быту гаспадаркі і асьветы. Ужо жанчына—работніца, сьлянка і пралетарская інтэлігентка—паступова вызваляюцца ад тых-жа эканамічна-бытавых абстаўін, якія засталіся нам у спадчыну ад старых часоў.

Пралетарыят сьцэнтаваў наўкола сабе працоўныя масы. Ідзе барацьба за „поўнае зьявісьненьне сацыялізму, дзе для жанчын адкрываецца вельмі вялікі прастор для работы“ (Ленін, т. XVI, ст. 359). У гэтай масавай барацьбе жаночы аддзел заняў пачэснае месца. І гэта зразумела. Калі „мы гаворым, што вызваленьне рабочых павінна быць справаю саміх рабочых, таксама і вызваленьне жанчын-работніц павінна быць справаю саміх жанчыч-работніч“ (Ленін, т. XVI, ст. 360). За жанчынай работніцай узьявісьненьне маса працоўнай жанчыны.

Шпэрка ідзе будаўніцтва пралетарскай культуры і сацыялізму. Жаночы аддзел зьяўляецца і ўвесь час зьяўляючы арганізатарам і кіраўніком жаночага ўдзелу ў гэтым будаўніцтве.

Яшчэ шмат працы і труднасьцяў ляжыць на шляху поўнага вызваленьня жанчын. Зроблены толькі першыя крокі. Але мы глыбока упэўнены, што працоўная жанчына, пад кіраўніцтвам кампартыі, хуткім крокам пойдзе і прыйдзе да лепшай будучыні.

Прэзыдэнт БАН У. Ігнатюскі.

Роля жанчыны у абароне краіны усё больш расьце

Дарган таварышчкі! Рэвалюцыяны вайсковы савет і палітычнае кіраўніцтва Беларускай вайскавой акургі надсылае вам, работніцы і сьлянікі, гарачае прывітаньне.

Роля жанчыны ў абароне краіны ўсё больш і больш расьце. Ужо ў гады грамадзянскае вайны мы бачылі ўзоры вялікага гераізму ў нашых работніцы і сьлянікі, у непасрэднай удзеле ў барацьбе,

За пралетарскі зьмест нацыянальнай культуры

Чым гэта ўсё пахне

Мы-б вусім ня спыніліся на артыкуле Тодара Глыбоцкага, у газэце «Савецкая Беларусь», калі-б ён кланіўся толькі аб утварэньні беларускага арыгінальнага рэпертуару, але, як пачынае чытаць, справа якая ня ў тым.

Невялікае адступленьне. Мы пакідаем на сумленні крытыка такія «марксысцкія» прыёмы, як абвінавачаньне «ў пікчэмпіянцы разумовага ўваруны кіраўнікоў нашых тэатраў». Гэта, як відаць, «самабытны» прыём паважанага крытыка. На вялікі жаль, да гэтага далучыўся і кіраўнік Галоўмастацтва тав. Жылуповіч, які ў сваім артыкуле не адмежаваўся ад гэтых «глыбокамысьлівых» разваг крытыка. А цяпер—на сутнасці.

Даводзячы неабходнасьць стварэньня арыгінальнага рэпертуару, Тодар Глыбоцкі, у першую чаргу, ахаляў апошні драматычны твор т. Міровіча П'есу тав. Міровіча мы павінны прызнаць за твор арыгінальны, бо, папершае, тав. Міровіч, калі на тое ўжо пайшло, у вогуле ўтварыў беларускі рэпертуар у першы час існаваньня тэатру Тав. Міровіч на працягу 6 год шчыра і сумленна працуе на карысьць Беларускай савецкай культуры і, павоўна, мае большае права лічыцца Беларускай культурным дзеячом, чым некаторыя іншыя, якія вырасьлі на «самабытны» глебе. Як бачыць справа ня толькі ў расійскім рэпертуары.

Падбіраючы свой рэпертуар, нашы тэатры кіраваліся вусім аўтарытэтай пастановай сакратарыяту ЦК КП(б)У, у якой гаворыцца: «Трымаючы курс на арыгінальнасьць п'есу, належыць у той-жа час, у вынадку неабходнасьці, выкарыстоўваць пераказаны рэпертуар, галоўным чынам п'ес тэатраў РСФСР і іншых савецкіх рэспублік» («Вальшвік Беларусі», № 1, 1928 г.). Ці трывалі нашы тэатры такі курс на арыгінальнасьць п'есу? Так, дамагліся гэтага рэпертуару. На працягу мінулага году на сцэне БДТ-1 была пастаўлена п'еса Рамановіча «Крывалюба», у БДТ-2—«Вечар Беларускай камедыі» і «Калі торацы» М. Грамыкі. Накуль што, на жаль, беларуская драматургія нічога новага нам не дала. Значыць, адсутнасьць беларускіх рэвалюцыйных п'ес прымусяла тэатры ўвайць у свой рэпертуар такія рэчы, як «Разлом», «Рэйкі гудзяць», «Бронечыянік», якія вусім не выдзяляюцца «аб'едкамі маскоўскіх тэатраў».

Тодар Глыбоцкі ў запале ўтварчэння сваім артыкулам Беларускай арыгінальнай рэпертуару і, адмеўшы ўсё рэвалюцыйнае расійскае, рэкамендуе нам карыстацца такімі «самабытнымі» творами, як «Пакрыўджаньня» і інш. Павінен запачаць, што тэатры ў адборы рэпертуару ізноў такі кіраваліся той-жа пастановай сакратарыяту ЦК КП(б)У, у якой вусім выразае гаворыцца: «У галіне стварэньня рэпертуару дзяржаўнага тэатраў БССР праводзіць чьвёрду (падкрэслена намі—А. Н.) лінію на рашучае выцясненьне з савецкага тэатру рэшт мастацтва памешчыцка-феадалнага перыяду, дробна-буржу-

азнага ўпадніцтва, містыцызму і інш. і на ўкараненьне п'ес, якія-б адбілі эпоху будаўніцтва сацыялізму і культурнай рэвалюцыі ў агульнай сувязі з нацыянальнай палітыкай партыі». (Там-жа). Вось гэтымі хваробамі ў той ці іншай меры хварэе п'еса «Пакрыўджаньня» і інш., на якія ў сваім запале «самабытнасьці» спасылаліся Тодар Глыбоцкі, а таму гэтыя п'есы не пастаўлены і ня могуць быць пастаўленымі на савецкай сцэне.

Гэтымі-ж хваробамі хварэе і п'еса М. Зарэчкага «Віхор на балодзе», якой ён адгукнуўся на рэпертуарны голас. П'еса ня толькі не адбівае «эпохі будаўніцтва сацыялізму», але вусім магчыма для пастановкі на сьне 1907-1911 году. Для гэтага трэба толькі ў 3-4 месцах выкрэсьліць слова «камуністка», якой нібы зьяўляецца гэраіня Ганна. А што яна калюньна—гэтага ў п'есе не паказана, а толькі сям-там, паміж іншым, сказана. Мы вітаем думку паказаць «Віхор на балодзе», але ў п'есе Зарэчкага мы «віхор» ня бачым, а бачым толькі «балота». Думаем, што такое «балота» сучаснаму глядачу ня цікава. Лепей было-б пісаць аб сапраўд-ных балодзе. Гэтая тема для працоўных Беларусі.

Тодар Глыбоцкі пайшоў вайшоў на «маскоўскіх спяваў». Аднак патрэба адзначыць, што гэтыя спецыялісты мы карысталіся і будзем карыстацца, бо крывы пакул няма, выказаць іх значна цяжэй, чым напісаць самі... вялікі артыкул. Тут таксама граў ролю пошук супроць «варгаў».

Вывады: 1) Крытык, ведаючы недахват арыгінальнага рэпертуару, усяляк ім спосабамі хоча нам давесці, што тэатр павінен браць уоё, што толькі напісана беларускаю, чым-бы яно ні пахла і якой якасьці яно ня было, але толькі, сьцеражы божа, не расійскі, якой-бы вартасці ён ня быў. («Бронечыянік», «Рэйкі гудзяць» і інш.).

А чым уоё гэта пахне—ніхай судзіць пралетарская грамадзасць.

2) Беларускай пісьменьнікам і драматургам трэ ўзяцца, як сьлед, не за «балота», а за сапраўднае балота; за распрацоўку тэм, якія-б адбілі эпоху будаўніцтва сацыялізму. Беларускай пісьменьнікам трэа больш дэсна звязвацца з тэатрамі, бо драматычны твор патрабуе ўпартае працы. Нечага гвалтам штурхаць тэатр на пастановку ўсяго таго, незалежна ад зместу, што ёсьць і даецца Беларускага. Тэатр гэтым можа і задаволюць некаторыя крытыкаў для якіх нацыянальнае «самабытнасьць» важней пралетарскага зместу, але толькі не працоўных.

3) Мы думаем, што кідацца «маскоўскімі спецамі» таксама негэта. У Маскве шмат чаму можна навучыцца ня толькі нашым тэатрам, але і «самабытным» крытыкам.

4) Мы ня думаем, што а тавісамі Глыбоцкага, падтрыманымі Галоўмастацтвам, згодзіцца пры ўсёй «нікчэмнасьці» разумовага ўваруны кіраўнікоў тэатраў і таму чакаем адкаву НКА.

А. Некрашэвіч.

Аб умовах росту Беларускай пралетарскай культуры

У мінулых сваіх артыкулах і мы паказалі, што некаторыя «аўтарытэты», прыкрываючыся сьлядам сваяслабіва вразумелай «самабытнасьці», па сутнасьці застаюцца стаць на пазыцыях адмаўленьня магчымасьці самастойнага разьвіцьця Беларускай пралетарскай культуры.

Яшчэ больш характэрным зьяўляецца тое, што гэтыя людзі, якія кожныя 6 хвілін клянуцца ў аднанасьці Савецкай Беларусі, у каханні да Беларускага народу, злучаюцца ў гэтым патаньні—ў адмаўленьні магчымасьці самастойнага разьвіцьця Беларускай пралетарскай культуры—з руюфікатарамі, з вялікадзяржаўным расійскім шавінізмам.

Зусім вразумела, што мясцовы шавінізм і вялікадзяржаўны расійскі шавінізм падыходзіць да гэтага вынаду з ровных вайшоў: мясцовы шавінізм бачыць толькі нацыянальнае і таму зьмест для яго таксама толькі нацыянальны. Расійскі шавінізм адмаўляе магчымасьць нацыянальнай формы культуры. Такім чынам яны вусім сходаўляцца ў адмаўленьні магчымасьці самастойнага разьвіцьця Беларускай пралетарскай культуры.

Мы маем яшчэ адну спробу давесці неамагчымасьць разьвіцьця Беларускай пралетарскай культуры. Спроба робіцца пры дапамозе траціцкіскае вброі: неамагчыма вараз разьвіцьця пралетарскай літаратуры ў Беларусі таму, што мы жывем у эпоху, аб якой мы зьбіраемся пісаць. Усё павіна спачатку адстацца для таго, каб мы змаглі атрымаць аднастравальнае фактаў сапраўднасьці ў літаратуры. Іншыя падаюць яшчэ адзін аргумант, што ў нас, бачыць, пралетарская праслоўка нязначна і таму неамагчыма разьвіцьця пралетарскай літаратуры.

Мы ня думаем распачынаць палеміку з прадстаўніцкамі гэтых поглядаў 2) Мы думаем, што лепшым аб'варжэньнем іх поглядаў зьяўляецца само жыцьцё. Мы вараз гаворым не аб магчымасьці самой Беларускай пралетарскай літаратуры, яна ўжо будзеца, а гаворым аб шляхох, якія зьяўляюцца далейшым яе росквіту. Тое-ж і ў адносінах да іншых галін культурнага будаўніцтва Гамлетускае пытаньне «быць ці ня быць» вырашана жыцьцём: быць.

Самастойнае разьвіцьця Беларускай пралетарскай культуры адбіваецца і будзе на далей ісьці ў пэснай сувязі з разьвіцьцём пралетарскай культуры ўсяго СССР.

Мы, такім чынам, бачым, што разьвіцьця адцены як мясцовага, так і расійскага шавінізму злучаюцца ў адмаўленьні магчымасьці разьвіцьця Беларуска-пралетарскай культуры. У чым-жа зьяўляецца, такім чынам, гэта ідэалёгія ў галіне культурнага будаўніцтва? У спробе зьнізіць тэмп будаўніцтва пралетарскай культуры і ў спробах перавесці гэта разьвіцьця на рэйні вузка нацыянальнага, г. зн. у канчатковым рахунку на рэйні буржуазнага.

Мы павінны вараз заняцца вызначэньнем цэлага раду мерапрыемстваў, якія-б забясьпечвалі далейшае разьвіцьця Беларускай пралетарскай культуры. Вызначэньне гэтых мерапрыемстваў (вразумела, мы іх ня вычарнаем) павіна выходзіць з неабходнасьці забясьпечэньня правільнай лініі ў культурным будаўніцтве. Таму барацьба з правай небясьпечкай, а таксама з асколкамі «левай» наві-

ты. Неабходна забясьпечыць нашае далейшае сыстэматычнае наступленьне на культурным фронце.

Адной з важнейшых умоў для росту будаўніцтва нашай культуры зьяўляецца далейшае ўзмацненьне пралетарскага кіраўніцтва сялянствам. Адной з важнейшых задач зьяўляецца работа па беларусізацы і карнізацы пралетарыяту. Абелзьве гэтыя задачы непарыўна звязаны.

Тав. Кігоры і сваім артыкуле «Аб малых «дробязях» у вялікім цятаньні» гаворыць: «Калі ў момант Кастрьчынкавае рэвалюцыі пры вырашэньні задач палітыка-эканамічнага характару пралетарскае кіраўніцтва Беларускай сялянствам магло ажыццяўляцца ўплывам асноўных пралетарскіх цэнтраў Расіі, дык у будучай стадыі сацыялістычнага будаўніцтва, асабліва ў галіне культурнага будаўніцтва гэта кіраўніцтва павіна перайсьці ў рукі мясцовага Беларускага пралетарыяту. У звязку з гэтым пытаньне аб росьце Беларускай пралетарскіх кадраў і аб беларусізацы гэтых кадраў набывае буйнейшае палітычнае значэньне».

Такім чынам, для вырашэньня гэтай задачы трэа забясьпечыць ўцвяненьне новых кадраў ў асяродзішча Беларускай сялянскай беднаты і т. д. у вытворчасьці, а таксама беларусізацы і наўчэньня кадраў пралетарыяту, зьявіваючы ў практычнай рабоце існуючыя ў асяродзішча пэўнай часткі рабочых адмоўныя адносіны да Беларусізацы. Зусім відавочна, што ўся гэта праца павіна адбівацца на аснове ўсё ўзрастаючай вытворчай базы краіны.

Асабліва актуальнай зьяўляецца вараз задача барацьбы з нацыянальнай абмежаванасьцю, якая ёсьць у асяродзішчы пэўнай часткі Беларусі, аўрэйскіх, польскіх і т. д. працоўных. Ідэалёгія нацыянальнай абмежаванасьці зьяўляецца контр-рэвалюцыйнай вброй для арыву адзінства пралетарскіх радоў і для дэзарганізацыі дыктатуры пралетарыяту. Барацьба супроць гэтай нацыянальнай абмежаванасьці ёсьць барацьба за адзінства пралетарскіх радоў, за адзінства класы, якая ажыццяўляе дыктатуру, і за захаваньне і ўзмацненьне дыктатуры пралетарыяту.

Асабліва востра стаіць справа з палітычным выхаваньнем кадраў рабочых, якія ўцягваюцца ў вытворчасьць. Гэта работа зьяўляецца адной з важнейшых, без яе неамагчыма агураваньне рабочае класы.

Работа ў асяродзішчы пралетарыяту, забясьпечэньне кіраўніцтва сялянствам, рост яго беларусізацы, барацьба за далейшае ўзмацненьне адзінства рабочае класы, усё гэта зьяўляецца асноўнай умовай для забясьпечэньня далейшага разьвіцьця Беларускай пралетарскай культуры.

Трэа вараз яшчэ больш ўзмацняць усе вузлавыя пункты нашага культурнага будаўніцтва марксысцкімі кадрамі, трэа весці сыстэматычную барацьбу за ідэалёгічную чыстату ў культурным будаўніцтве. Гэту задачу можна будзе вырашаць пры ўмове буйнага ўцягненьня марксысцкіх сіл у справу культурнага будаўніцтва. Неабходна адначасова працаўніком-марксыстам уаяцца больш рашуча за вывучэньне асаблівасьці Беларусі, шляхоў яе разьвіцьця—разьвіцьця Беларускай літаратуры, мастацтва і т. д. Марксысцкае таварыства і камвуэ

новых кадраў у непасрэдную работу па культурным будаўніцтве, забясьпечваючы ім сыстэматычную дапамогу ў працы. Узмацняючы правядзеньне курсу партыі па ўцягненьні блізкай нам інтэлігенцыі да работы ў кіруючых зьяўленьнях нашага культурнага будаўніцтва, трэа разам з тым увесці яшчэ больш рашучую работу па забясьпечэньні правільнай, ідэалёгічна вытрыманай лініі. Трэа паставіць больш разгорнутае заданьне ідэалёгічнага перавыхаваньня часткі старых кадраў. Сучасны перыяд і павінен быць перыядам яшчэ большага вывучэньня марксызму, яшчэ большага ідэалёгічна перавыхаваньня.

Трэа весці работу па дыфэрэнцыяльнай інтэлігенцыі, забясьпечваючы яшчэ больш партыйна-пралетарскае кіраўніцтва ёю і распыфроўваючы ўсе спробы да стварэньня аднаго нацыянальнага фронту ў асяродку аўрэйскай, польскай і Беларускай нацыянальнасьці, як спробы з боку буржуазнай «дэмакратыі» ўплыву інтэлігенцыі і працоўных на бунсёр. Толькі пры ўмовах жорсткай ідэалёгічнай барацьбы з адхіленьня ад правільнай лініі ў культурным будаўніцтве і забясьпечэньні адначасова ідэалёгічна перавыхаваньне значнай часткі інтэлігенцыі мы зможам прыняць яшчэ больш значныя кадры інтэлігенцыі да сябе.

Асярод некаторай часткі служачых і інтэлігенцыі, а асабліва ў асяродзішчы некаторай часткі высокакваліфікаванай розных нацыянальнасьці інтэлігенцыі прыкметны часта пагардлівыя адносіны да Беларусізацы, да ўсяго таго, што робіцца ў галіне нацыянальна-культурнага будаўніцтва. З гэтымі настронімі, з адмоўнымі адносінамі да беларусізацы, са спробамі дыскрэдытаваць генэральную лінію партыі, трэа павесці яшчэ больш рашучую барацьбу.

Партыйнае кіраўніцтва інтэлігенцыі можа быць забясьпечэна толькі пры ўмовах поўнай ідэалёгічнай чыстаты нашых радоў, асабліва ідэалёгічна чыстаты тых груп, якім партыя даручыла работу ў гэтай ці іншай канкрэтнай галіне культурнага будаўніцтва. Таму гэтым кадрам павіна быць яшчэ больш забясьпечэна магчымасьць сыстэматычнай работы над сабою. Тая ці іншая галіна культурнага будаўніцтва будзе разьвівацца і ў далейшым правільна толькі пры ідэалёгічна-вытрыманым кіраўніцтве. Памылкі, вразумела, бываюць, але памылка будзе менш, пры выстарчальнай марксысцкай кваліфікацыі кіруючых кадраў. Памылкі бываюць, але памылкі трэа прызнаваць (з чыго боку яны-б ня былі), вооь чаму мы асабліва рэзка выступалі супроць тых, хто карузіцца ў памылках.

Забясьпечэньне далейшай карнізацыі і беларусізацы пралетарыяту, сыстэматычна-ідэалёгічнае выхаваньне яго, а таксама інтэлігенцыі, ўзмацненьне барацьбы за ідэалёгічную чыстату нашых радоў, выхаваньне новых кадраў, забясьпечэньне стварэньня адпаведных цэнтраў марксысцкай думкі, усё гэта будзе заручкай паспяховай барацьбы супроць спроб сарваць будаўніцтва Беларускай пралетарскай культуры, спроб зьнізіць тэмп культурнага будаўніцтва і заручкай далейшага росквіту нацыянальна-культурнага будаўніцтва на аснове правільнай леныскай лініі.

Д. МІРОНЧЫК.

Шляхі БДТ-1

(З лістоў нашых чытачоў)

Перад БДТ-1, як і перад кожным савецкім тэатрам, стаіць задача класовага характару, дзеся гэтага яго і трэа разглядаць, як паважны ўважым палітычнага і культурнага ўваруны рабочае і сялянскае масы, сродак перавыхаваньня ўсіх праслоек грамадзінства ў апаведнасьці з валацямі, якія стаіць перад пралетарыятам і як азіць з відаў мастацка-ідэалёгічнага ўплыву на масы ў інтарэсах пралетарскай рэвалюцыі і сацыялістычнага будаўніцтва.

Гэтыя задачы ставіць перад тэатрам рад складаных і цяжкіх пытаньняў. Да такіх належыць, у першую чаргу, пытаньне рэпертуару. Якія п'есы выбіраць для паказу і чым наогул павінен азначвацца рэпертуар БДТ-1? З задач тэатру вынікае, што гэты рэпертуар павінен складацца з п'ес, 1) якія абуджаюць у масах творчую энэргію, радыснае ўспрыняцьце жыцьця, бадзёрнасьць, іскрэннае да бязвышнай барацьбы за сацыялістычнае будаўніцтва, за культуру, за новага чалавека;

2) з класічных і мастацка-васноўных п'ес, наогул тых п'ес, якія ня ідуць у разрэз з класавымі задачамі пралетарыяту.

Пры выбары п'ес, мы ў першую чаргу павінны кіравацца прыкметам ідэалёгічнае вытрыманасьці, аднак не забываючы таксама і на літаратурнасьць і сьпэчынасьць твору. Аднак, часам п'есу, якая мае тая ці іншыя пагрэшнасьці, магчыма выправіць. П'еса—ёсьць матар'ял для тэатру, які (тэатр) заўсёды можа і павінен даць свой падыход, сваё тлумачэньне данай п'есе. Больш таго, ён можа (па згодзе з аўтарам) зьмяніць у тым ці іншым сэнсе, залежна ад тлумачэньня і патрэб, самы тэкст п'есе.

Значныя рэпертуарныя магчымасьці адкрываюцца інсцэніроўкамі твораў нашых беларускіх і іншых пісьменьнікаў. Нам здаецца, БДТ-1 здолее, больш менш, выйсьці з рэпертуарнага тушыку.

(З артыкулу тав. Б. Дольскага).

БДТ-1 нічога дрэннага ня робіць, ставіць пралетарскі вытрыманьня п'есы, як «Разлом», «Шэчом» і «Бронечыянік». Гэта відаць з таго валаіага ўраманьня, якое паідае на рабочых, олуначыць, студэнтах гэтыя пастановы.

Вооьшм, напрыклад, апошняю пастановку «Мяцэж». П'еса пазнавае спалінасьць і жалезную волю камуністычнай партыі, якая давала пралетарыяту да перамогі на ўсіх фронтах. Шмат хваляючых і цікавых момантаў, якія разгортваюцца перад глядачом, у кожнай п'есе, павідаюць надзвычайна моцнае ўраманьне. Здаецца, нібы сам у Верным і оупольна з Фурманавым, оупольна з Чырвонай арміяй здабывае гэтую вялікую перамогу.

Пастановы, выкананую цалкам у рэальных танох, трэа прызнаць вельмі ўдалай, як і дэмакратычнае афармленьне мастана А. Марынов. Відомая ўжо публіцы падрыхтаванасьць актораў вываіаю ў гэтай пастановцы.

Пастановы цалкам удалася. Менш рабочы глядач базумоўна пойдзе глядзець гэту п'есу, яна захаліла сваёй праўдываюцю, рэвалюцыйным запалам, а даваналая ігра артыстычнае больш павалічвае не вартасць.

М. Налікоўскі.

Павалдзешым «Мяцэж» і «Бронечыянік», вочына дачь адпор пастроям Тодара Глыбоцкага, які нібы хацеў накіраваць БДТ на «правільны шлях», але такі адпор ужо дамы. Я-ож лічу патрэбным толькі перадаць тое ўраманьне, з якім глядачы выходзілі з дзьвярэй тэатру. «Мяцэж»—адзін з тых лепшых твораў, якія нарадзіла ў нашай літаратуры «мяцэжол» Кастрьчынкавае рэвалюцыі. Гэта, на словах самаго аўтара,—«подлинный кусок мяса с кровью революционизма».

Калі сядзіць у тэатры і перад табой праюскацца гэтыя тэраічныя відывы падрастанючых Беларускіх моладняк, якія ня брэй ўудзель ў рэвалюцыі, павінен заравіцца гэтым паіасам рэвалюцыйнае барацьбы для будучых бока. Гэтую задачу, заравіць паіасам барацьбы—і павінен выхавань наш савецкі тэатр.

Больш сучаснасьць, рэалістычнасьць, класова-спырымачнае настановак у рэпертуар Беларускага тэатру, больш зважанай шліфоўні праз тэатр нашай моладзі!

Гэта разам з тым зьявіцца палітычнай гарантыяй таго, што няграбаве на нашай-жа сцэне ні убачым нашых беларускіх Фурманавых, наш «Мяцэж», матар'ял для мята часта-зуста расквінуці на Беларусі.

І. Пятроўіч.

Да ўсёй рабоча-сялянскай моладзі, да ўсіх культурных працаўнікоў Беларусі

Ленінскі камсамол у аднаку сваёй моладзі сарапа. Усе, як адзін, на гэту задачу зьявіцца аб'яднаць аб'яскаць суботнікі!

У багне загатовак

(Памылкі ідэалістычна)

Праглядаючы весткі з розных мясцовасцей Беларусі аб загадоўчых справах, здаўляюцца—колькі ў нас яшчэ агіднасьці, якія мяжуцца з злачынствамі, робяцца на гэтым адказным вучастку нашай гаспадарчай работы.

Усім вядома, што ў гэтым годзе ўпадкі па СССР уведзена спалганьне памольнага збору натурай. Але вось, вазьмеце-ж... У Полаччыне, у пагранічных з РСФС раёнах, пачалі заўважваць рэзкае зьніжэньне наступленьня памольнага збору. Чаму-ж гэта? Мясцовыя органы ўлады і загадоўшчыкі, зацікаўлены ў гэтым дзіўным зьявішчы, з дапамога мясцовых Шарлок Холмсаў пачалі шукаць вінаватых, дзякуючы якім норма наступленьня памольнага збору расце, як сьнег пад уплывам веснавых сонечных праменьняў.

І што-ж—старанная праца была ўстапарожана, і дзіўнае зьявішча знайшло сваё растлумачэньне. Выявілася даволі цікавая акалічнасьць. Аказалася, што ў суседніх з Полаччынай раёнах РСФС яшчэ нічога ня ведаюць аб новым савецкім законе і паранейшаму, як нічога ня бывала, спалганяюць за памол збожжа грошы. І вось сяляне пагранічных з РСФС раёнаў, пранюхаўшы, што на той бок Беларусі—у РСФС—захоўваюцца ранейшыя парадкі, павалілі туды са сваім збожжам.

Ці ведае наш Наркамгандль аб гэтым цікавым зьявішчы, і калі ведае, дык што ён зробіў у гэтых адносінах?

Якія ў гэтым годзе ўзаемаадносіны паміж загадоўшчыкамі? Ой, дрэнныя, вусім дрэнныя. Колькі-ж гаварылася і пісалася аб патрэбнасьці міру, дружбы і ўзгодненасьці паміж асобнымі загадоўшчыкамі. Спалілася абцяжаны, запэўніваючы ў любові, але ўсё гэта толькі да пачатку сезону... А вось зараз, у разгар загатовак, мы бачым на гэтым, здавалася-б, мірным фронце ворагаў, якія зайдлі паміж сабой канкуруюць.

Але гэтага яшчэ мала. Вось у Полаччыне, ці-то ў Дрысенскім, ці-то ў Асьвейскім раёне, справа дайшла да мордабою. Загадоўшчыкі ў парыве гарачай канкурэцый пайшлі ў бойку і пачалі тузаць адзін другога... Вынікі аказаліся сумнымі—загадоўшчыкі-драчуны зьятыя з работы, справа перадапа пракурору.

У гэтым годзе ў гарадох адчуваецца востры недахват тлущу, асабліва масла 3 прычыны гэтага на саўгасе, кагасе і малочным кааперацыўным ўскладзены строгі абавязак—здаваць малочныя прадукты перабокам для работача забесьпячэньня. Але вось, у розных мясцох выявіліся асобныя факты, што малочныя саўгасы, саўгасы і піваны кааперацыйныя таварыствы ўсякім чынам ухіляюцца ад здачы масла перабокам, а зьбіваюць масла на бок па сваім меркаваньні. Ясная справа, што тут не абыходзіцца без удзелу прыватнага гандляра. Асабліва адзначылася Старасельскае маслабйнае таварыства (Віцебшчына), якое дазваляе сабе палову масла выдаткаваць кудысьці на бок, абмянаючы рабочую кааперацыю. Кіраўнікі памятных арганізацый ва гэтых «масляных камбінацыях» вараз прыцягваюцца да суду.

Але гэтага мала—трэба абсьледваць і шукаць далей. Трэба ўсім усьвядоміць, што работча забесьпячэньне—справа сур'ёзная, адказная—і з тымі, хто тут жартуе і адсутнае ад распараджэньняў улады, мы цярэмоніцца ня будзем.

Зараз аб «спэцах» па загадоўках, спэцах у двусьсях. Мы ў загадоўчых арганізацыях маем рад такіх «спэцаў», якія ў мінулым «праславіліся» ашуканствам у вазе і абмер-

ваньнем сялян, сувязь у прыватнікам. І можна было-б думаць, што ў гэтую загадоўчую кампанію, калі намі праводзілася дакладная чыстка загадоўчага апарату, такія «спэцы» не падпускаюцца блізка да загатовак. Аказалася, не. Калі гэтыя «спэцы» былі ў мінулым выгнаны з адной загадоўчай арганізацыі, дык яны ў гэтым сезоне былі з прымясцою падхонлены другой канкуруючай загадоўчай арганізацыяй—спрытныя, бач, хлашны, майстры на ўсе рукі, будуць патрэбны...

Аб адным такім надзвычайна покравым выпадку расказвае арханскі інспектар гандлю. У Талачынскім раёне (Аршаншчына) вось ужо які год працуе славуці «спэц» Бевель Рахлін, якога ў свой час судзілі за пераплату, за сувязь з прыватнікам і за дэзарганізацыю рынку. У мінулую загадоўчую кампанію гэтага самага Рахліна па чарзе здымалі з працы ў с. т. таварыстве, спыжывецкім таварыстве і ў загадоўчым пункце Бельдзяржгандлю. Надхудоўціць новай загадоўчай кампанія, зноў пачынаецца казка пра белага бычка, пачынаецца бойка ва Рахліна—усе загадоўшчыкі шчыра вераць у гэтую «фірму», у гэтую «марку», здавалася-б, такую надмочаную і выкृतую.

Перш за ўсё Рахліна прымае на службу Талачынскае с. т. таварыства, а потым, пасля таго, як яго адтуля зьянілі, «незямлімага свіда» варажжа падхаліе загадоўчы пункт Бельдзяржгандлю. І вось Рахлін зноў арудуе на загадоўчым рынку, і разам з тым дэзарганізацыю рынку ідзе поўным ходам, усюля фальсифікацыі і махінацыі ўважываюцца, і сялянства трапіць давер'е да дзяржаўных загадоўшчыкаў.

Да якіх-жа часоў будуць працявацца гэтыя агіднасьці, да якіх часоў усякія «спэцы» будуць кампраматаваць у вачох сялянства нашу загадоўчую справу?

І, нарэшце, яшчэ аб адным абуральным галаваданьне, якое мае месца ў тым-жа Талачынскім раёне. Высьветлілася, што Талачынскае спажыв. таварыства, адносіцца абык да ўласных хлебазагатовак і ня зьнімаючы нічога з хлебнага рынку, у той-жа час не выдаткоўвае поўнасьцю гэтай нормы хлеба, якая ім дазволена. Калі гэтая эканомія, дык эканомія наадварот, эканомія шкодна, эканомія за кошт беднаты, якая, ня маючы хлеба, і не атрымаючы яго ў кааперацыі, зьвараца да кулака, плаціць удубальт і закабляе сябе кулаку. Так Талачынскае кааперацыйнае разумее і ажыцвяляе задачы партыі па аказаньні дапамогі беднаце, па наступленьні на кулака.

Тое-ж самае Талачынскае спажыв. таварыства, маючы магчымасьць адпусьціць хлеб у некалькіх сваіх крамах, чамусьці робіць водпуск хлеба толькі ў адной краме і гэтым штучна выклікае вільяныя чаргі. Мала таго, старшыня праўленьня гэтага спажыв. таварыства Шыловіч, не дэвяраючы сваім супрацоўнікам, сам асабіста стаіць у краме і адпусьціць хлеб, сам аддавае, сам і робіць аднакі ў кааперацыйных кніжках, а за ім стаіць чарга ў 600 чалавек... Калі гэта стараннасьць, дык гэта стараннасьць не па розуме, а правільней за ўсё—гэта стопроцаннае галаваданьне.

Вось некаторы павярхоўны малюшак гэтай багны, у якой можа загрузіцца наша загадоўчая справа. Ці робіцца што-небудзь каб ліквідаваць гэтую багню з усімі брыдотамі, якія там развіліся, каб вывесці нашу загадоўчую справу з гэтых калодні на просты шлях? Мы пакуль што аб гэтым нічога ня ведаем.

Л. НАФЕДАЎ.

- 1) Глядзі «Зьвязда» №М 204, 270.
- 2) Нам хацелася-б толькі адзначыць, што траціцкія фразалёгія набывае арыгінальнае ўжываньне. Яна становіцца зброяй як пэўнай часткі мясцовага, так і пэўнай часткі расійскага шавінізму. Кожны з гэтых шавінізмаў узбройваецца тым, з тэарэтычных поглядаў трацізму, што зьяўляецца для яго найбольш карысным.

Пачынаецца дапрызыўная падрыхтоўка 1907 году

Зімой гэтага году павінна прайсьці дапрызыўку падрыхтоўку рабоча-сялянскай моладзі параджэньня 1907 г.

Дапрызыўная падрыхтоўка мае вялікае значэньне для Чырвонай арміі і для ўмацаваньня абароназдольнасьці нашай краіны.

Тэрмін службы ў Чырвонай арміі вызначны і не зьяўляецца дастатковым для таго, каб з маладога работча і, тым больш сялявіна, зрабіць вусім кваліфікаванага, ва ўсіх адносінах падрыхтаванага грамадзяніна - абаронцу першае ў сьвеце пралетарскае дзяржавы. Таму мы вымушаны зьварацца да па-ва вайскавай падрыхтоўкі рабоча-сялянскай моладзі.

ЯКУБ КОЛЭС

Школа і дарожнае будаўніцтва

Адзін расійскі крытык, гаворачы аб мяшчанстве і даючы яму азначэньне, сказаў: мяшчанства — гэта ўлада рэчы над чалавекам.

Калі такое азначэньне справядліва, то яшчэ ў большай ступені будзе справядлівым другое азначэньне ў адносінах да някультурнасьці.

Што такое някультурнасьць? Някультурнасьць—гэта ўлада граві і бруду над чалавекам.

І сапраўды, калі мы глянем навокал сябе, то ўсюды кідаецца ў вочы гэты бруд і гэтая беспрасветная грязь. Далёка хадзіць за прыкладамі ня трэба: гляньце на вуліцы гарадоў, зазірнеце ў пераброўскія сталовыя, паглядзеце на нашы вёскі, на нашы дарогі,—малюнак будзе ўсё адзін і той-жа: бруд, неахайнасьць, грязь і грязь наўсюды, грязь без канца.

І горш за ўсё вось што: гэты бруд і гэтая грязь так уеліся ў наш быт, што мы іх як-бы і не заўважаем і мала дбаем аб тым, каб пакончыць з імі разам і назаўсёды.

Усё гэта на сьвечце можна знайсці апраўданьне, але ёсьць такія рэчы, якіх апраўдаваць ня можна.

Дык ці не пара пайсьці бязлітасным паходам супроць гэтага бруду. Ці ня час абвясціць яго лютым ворагам рэспублікі, ворагам, якога царпець далей ня можна.

Пакінем у баку горад; горад усё-ж адбудоваецца, хоць таксама топіцца ў брудзе, і 75 проц. гэтага бруду трэба аднесці на рахункі тых, каму належыць дбаць аб гарадзкім добрабыце. У гэтым выпадку я разумею наш Менск.

Адзін з самых важных відаў па-за вайскавай падрыхтоўкі рабоча-сялянскай моладзі зьяўляецца дапрызыўная падрыхтоўка, якая ў гэтым годзе будзе абдымавацца на працягу 32 дзён.

За гэты тэрмін дапрызыўнікі павінны атрымаць ваенныя веды ў аб'ёме індывідуальнай падрыхтоўкі байца; галоўная ўвага будзе ўдзяляцца вывучэньню зброі таго роду войск, у якіх дапрызыўнік павінен будзе служыць; будзе ўдзелена належная ўвага і фізычнаму разьвіццю дапрызыўнікаў.

Кожны дапрызыўнік у палітычных адносінах павінен падрыхтавацца да ўступленьня ў рады Чырвонай арміі, ён павінен аразумець

ганьне труднае. Адным росчаркам яра і голаю рэвалюцыяй тут ня робіш нічога. Але пачаць з гэтага трэба і спыніцца перад труднасьцямі ня можна.

Выточным пунктам у змаганьні з брудам павінна быць выхаваньне маладога пакаленьня і першым пільнам у гэтай справе павінна стаць школа і настаўнік.

Вельмі балюча ўспамінаць імя настаўніка і зьязваць гэтае імя з новымі абавязкамі, бо настаўнік, асабліва настаўнік вясковай школы, як ніводзін прадстаўнік іншай прафэсіі, абцяжаран рознымі абавязкамі. Даволі з яго і тых, што нясе ён на сваіх плячах, пра меру даволі. Але калі настаўніцтва спакойна ўзважыць тую новую ролю, у якой павінна быць яго, то праканаецца, што гэтая новая роля ня ляжа на яго лішнім цяжарам.

Што-ж трэба рабіць настаўніку?

Яшчэ ў старой школе быў копіць звычай садзіць дрэвы, або сьвята дрэванасаджэньня. Звычай, трэба сказаць, ня кепскі. Вількіх вынікаў з яго, праўда, ня было, бо гэты звычай ня меў сваё пэўна акрэсьленае мэты. Але калі насадку дрэва ўзважыць з пытаньнем культурнага пера-выхаваньня вёскі і з нашым шляхавым будаўніцтвам, то гэты звычай ва ўмовах новай школы прыме вусім іншае культурнае афармленьне.

Праграма сучаснай школы вымагае экакурсіў, і гэтыя экакурсіў ў прыроду і правядзюцца. Вось іх і трэба выкарыстаць, як для мэт наву-чальнага характару, так і для мэт культурнага ўсучудзя на псыхіку школьнікаў і для мэт практычнага характару, спалучыўшы іх з дарожным будаўніцтвам. Трэба з малых дзён выходзіць у дзесяць палану да лесу, да дрэва, гадаваць дух да калектыўнай грамадзкай працы. Школы павінны разьмеркаваць сабе рэальнае дзейнасьці і ўсе дарогі сваіх раёнаў абсадыць дрэвамі. Выбар дрэўных парод для гэтай ці іншай мясцовасьці павінен быць зроблен школьнымі калектыўнымі супольна з дарослым насельніцтвам, якое не па-

Р. С. У № 273 «Заря Запада»—арган Віцебскага арганізму КІ(б)Б зьмешчана без заваг рэдакцыя артыкула Л. Каплана (нымае курыяла). «Аб шляхох беларускага театру». Артыкул перажывае, паўтарае зады «тэорыі» Глыбоцкага і іншых. Таму мы спыняюцца на мы ня будзем. Лічым толькі патрэбным сказаць, што трэба ўмець даходзіць да такіх «Ман-бланнаў», «тэарэтычнай» блытаніны, да якіх даходзіць аўтар. Што называецца ўслужыў! А. М.

значэньне Чырвонай арміі, як вяртуніка азінае ў сьвеце пралетарскае дзяржавы, зразумець яе інтэрнацыянальныя задачы, усё тры правы і абавязкі чырвопаармейца.

Дапрызыўная падрыхтоўка павінна быць поўнасьцю скарыстана для таго, каб аздабці рабоча-сялянскую моладзь з асноўнымі задачами сацыялістычнага будаўніцтва, з міжнародным становішчам і вышываючымі адсюль задачами ўмацаваньня абароназдольнасьці краіны.

Гэтыя задачы будуць выкананы, калі справа дапрызыўнай падрыхтоўкі воймуцца ня толькі кадры часоў Чырвонай арміі, а ўсе савецкія, партыйныя і камсамольскія арганізацыі. Крохмаль

вінна застацца паслуўным. Савецкая-ж улада павінна прысьці на дапамогу школе сваім аўтарытэтам. Сялянства лёгка зразуме практычнае азначэньне ўпарадкаваньня дарог.

Адна насадка дрэваў па дарогах, разумеюцца, яшчэ не разьвязае ўсе задачы дарожнага будаўніцтва, але тое ведамства, на абавязак якога будзе ўложана дарожнае будаўніцтва, павінна пайсьці па сьлядох школы і абсадыць дарогі прывесці ў належны культурны від.

Вось тая агульная схэма, па якой можна пачаць работу. Але ня схэма тут мае значэньне. Усёсь цэнтр цяжару ў тым, каб само насельніцтва ўспрыняло гэтую ідэю, каб яго не глядзела на яе паказьнікам, як на прыкры абавязак, а шчыра, усім сваім нутром, адчула ўсю важнасьць яе, усё яе азначэньне, як спосаб сапраўды культурнай справы з усімі яе вынікамі.

Пэўна-ж тут напачкаецца шмат з-трудненьняў, перашкод. Знойдуцца людзі, што па сваёй дзікасьці, песьвядомасьці ці проста з хуліганства свае натуры будуць знішчаць дрэвы. Але ня трэба спыніцца перад гэтымі перашкодамі. Яны заўсёды былі і будуць, трэба ўварта вясці гэтую культурную справу і вясці яе штуршкімі, не парывамі, не адзіні і не два гады, а метадычна, з году ў год, і наша краіна з яе нязлічонымі дарогамі і дарожкам ў зялёных вянок прысад прыме вусім іншы выгляд.

Задумайцеся над гэтым, калегі-настаўнікі. Вы заўсёды былі чуткімі і адвучымімі на ўсё, што сьпіраля культурнаму росту і грамадзкай сьвядомасьці таму працоўнаму народу, якому вы служылі і служыце, і калі вы адолеце апраўдзіць дарогі ў зялёных прысады, то аб вартых скромных і слаўных імёнах будзе лепятаць летам падарожніку на мільёны ладоў зялёнае лісьці дрэваў, а халодны вепер увосень і зімой будзе сьпяваць вам у іх верхавінах бясконыя песьні аб вартым слаўным змаганьні і перамозе на фронце культуры.

Ленінскі камсамол у адзнаку сваёго 10-гадовага юбілея абвясціў усесаюзны суботнік дапамогі школе. Па Беларусі тэрмін правядзеньня суботніна вызначан з 1-га па 15-та сьнежня 1928 г.

Суботнік мае сваёй мэтай прыцягненьне ня толькі працоўнай моладзі, але і ўсяго дарослага насельніцтва да справы паліцыйна працы школ праз арганізацыю навакол яе шырока грамадзкай думкі.

Кожны сьвядомы працоўны нашае рэспублікі, хто хоць у малой ступені цікавіцца сталовішчам школы, добра ведае, што школа, якая носіць назву «Савецкай працоўнай школы», яшчэ мала дае ў справе працоўнага выхаваньня, што вучні па скалчэньні школы ня маюць пэўных працоўных звычак і школа, маючы значную дасягнені ў павалічэньні грамадзкіх вучняў да самастойнага працоўнага жыцця. Беднасьць наша чартаму прычынай. Такое становішча сьпірае розным адмоўным зьявішчам у школе, сьведкамі чаго мы зьяўляемся.

Школа патрабуе і мае пэўнае права патрабаваць большай увагі да сябе з боку савецкай грамадзкасьці. Камсамол узяўся за вялікую справу, рэальныя вынікі якое будуць залежаць ад таго, наколькі камсамолу будзе аказана дапамога, наколькі ў правядзеньне наменаных мерапрыемстваў будуць удзялены шырокія масы ня толькі моладзі, але і дарослага насельніцтва.

Сабраныя ад суботніку грошы пойдць у першую чаргу на будаўніцтва фабрычна-заводзкіх 7-годак, майстэрня пры школах, розных туркоў па працоўных звычках, на арганізацыю высоковых школ (набыцьцё сельска-гасп. прыклад, арганізацыя дасьледча-паказальных вучасткаў), на адчыньне розных рамесніцкіх туркоў, на арганізацыю дапамогі вучням беднаты і багратва (падладжваньне абутку і вопраткі, набыцьцё падручнікаў і арганізацыя харчаваньня).

Мы звяртаемся да ўсёй рабоча-сялянскай моладзі, да ўсіх прафэса-ваў і працоўных Беларусі в просьбаю актыўна дапамагчы камсамолу ў яго вялікай і адказнай справе па правядзеньні суботніку.

Рабочую і сялянскую моладзь камсамол заклікае да актыўна дапамогі. Моладзь павінна даказаць сваё згуртаванасьць і здольнасьць актыўна працаваць над вырашэньнем задач культурнага будаўніцтва. Справа школы ёсьць родная і блізка для

абсьледваньне веткаўскага РВК Рад адказных працоўнікоў зьняты з працы

Абсьледваньне веткаўскага РВК

Рад адказных працоўнікоў зьняты з працы

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.) АВК абсьледваў працу Веткаўскага райвыканкому, пры чым устаноўлена, што РВК праправаў без выстарчальнага пляну. Слаба вылучана эканамічнае становішча раёну, слаба настаўлена масавая праца і кіраўніцтва ёю гарадзкога савету, вусім слаба кіраўніцтва сельсаветамі, асабліва вацьянальнымі, слаба кіраўніцтва кааперацыйнай у выніку чаго наглядальна сьвучае з прыватнікам і невостарчалася ўвага загадоўка сырцу і іншых прадуктаў, вусім слаба праведзена самаабла-даваньне, па анім Веткаўскаму раён знаходзіцца на апошнім месцы, адсутнасьць належнай увагі па пытаньні аб памі-рэнні ў раёне шматгоддзя, наглядальна вышдзі паганіны па зямляўпарадка-ваньні, адсутнасьць сталага кіраўніцтва калгасамі і інш.

Прэзыдум АВК адзначыў, што ўсе пералічаныя недахопы магчыма было

моладзі сьпірае. Усе, як адзіні, па суботніку!

Наша савецкая школа можа тым, што будучыня пры актыўным удзеле сміх пучына, школьнікі паліцыя, як адзіні, пайсьці разам з камсамолам па суботніку. Пільнае павінна правіць сваё здольнасьць быць зьме-най камсамолу, прыцягнуць да ўдзелу ў правядзеньні суботніку неарганізаваў дэствару.

Справа школы зьяўляецца блізкай кожнаму даросламу работча і працоўнаму сялянцу. Об гэта ёсьць справа выхаваньня яго дзіціці. Ад кожнага работчага і сялянца мы чакаем актыўнага ўдзелу ў суботніку і дапамогі камсамольцам у яго правядзеньні.

Кожны настаўнік павінен памятаць, што ён непасрэдна працуе на фронце школьнага будаўніцтва, што ўся савецкая грамадзкасьць вараз арганізаваецца навакол гэтае справы і таму павінна быць значна павялічаны іх адказнасьць за даручаную справу—выхаваньня маладога пака-леньня. Ад кожнага настаўніка, культурна-працоўніка мы чакаем актыўнага ўдзелу ў правядзеньні суботніку.

Ад усіх членаў прафсаюзу, працоўнікоў савецкіх і прафэсійнальных устаноў, ад усіх сямейніцкіх і культурных сіл мы чакаем актыўнай дапамогі камсамольскаму суботніку. Сваім непасрэдным удзелам, дапамогаю адлучаючы працу, кіраўніцтвам гэтай працай кожны будзе аказваць вялікую дапамогу на карысьць школьнаму будаўніцтву.

Усе на дапамогу камсамолу. Зробім нашу школу сапраўды працоўнай школай.

Ад актыўнага ўдзелу ўсёй грамадзкасьці ў правядзеньні суботніку залежыць яго паспяховасьць. Камсамольскі суботнік павінен зьявіцца рашучым пераламам з боку ўсіх нашых грамадзкіх устаноў і арганізацый па дапамозе школе. Не павінна быць ніводнага члена прафсаюзу, ніводнага члена т-ва «Прэч напісьменнасьць», ніводнага культурнага працоўніка Савецкай Беларусі, які-бы ня прыняў удзелу ў правядзеньні суботніку.

Няхай жыве савецкая працоўная школа!

Няхай жыве камсамол—актыўны ўдзельнік школьнага будаўніцтва!

Няхай жыве камуністачная партыя, пад кіраўніцтвам якой мы зробім нашу школу сапраўды працоўнай!

Сакратар ЦК ЛКСМБ ГАЛАВАЧ. Наркамсаветы БССР БАЛІЦІ.

Усебеларускі зьезд працаў- нікоў асьветы

Доклад тав. Баліцкага

З дакладам аб вароўнай асьвеце выступіў нарком асьветы тав. Баліцкі, які спыніўся на ўзмацненьні плясавай барацьбы на культурным фронце.

Тав. Баліцкі зазначыў, што з пашырэннем сацыялістычнага сектару нашае гаспадаркі і культуры актывізуюцца і пераходзяць у наступнае капіталістычныя элементы, яны наступаюць на школу, стараюцца працягнуць сваю ідэалогію ў літаратуру, мастацтва і навуку. Патраба рашучая барацьба з капіталістычнымі элементамі і на культурным фронце, рашучае змаганьне з правамі ўхіламі пасабных культурна-асьветных працаўнікоў, пасабных пісьменьнікаў і пасабных навуковых працаўнікоў.

Пераходзячы да якаснага боку працы масавых культурна асьветных устаноў, тав. Баліцкі зазначае, што раней настаўнікі скардзіліся, што няма праграм, няма падручнікаў. Зараз ёсьць добра апрацаваныя праграмы з метадычнымі тлумачэньнямі, ёсьць і падручнікі, прыстасаваныя да гэтых праграм, а між тым, паводле вестак інспектары ёсьць цэлы рад фактаў, які настаўнікі ня ведаюць нашых праграм, вядуць працу самотам і так навучаюць чытаць і пісаць.

Тав. Баліцкі падзе рад прыкладаў радзіннасьці, антысэмітызму і іншых хворых зьявішч нашай школы і гаворыць, што дробна-буржуазнае асродкішча больш робіць уплыву на школу, чым нашыя пэдагагічныя. Для зьнішчэньня гэтага нам трэба ажыццявіць працоўнасьць нашай школы.

Грамадзка-палітычнае выхаваньне ў школах пастаўлена вельмі слаба. Зараз мы былі сьведкамі здарэньня на заводзе «Кастрычнік» і інш. На гэтых здарэньнях трэба завастрыць увагу нашай школе. Трэба ўдзяваць дзяцей у грамадзкія арганізацыі, прымаць усе меры, каб выхаваць працятарна-калектывістага. Трэба выкарыстаць усе магчымасьці, каб зьбіліць дзяцей розных нацый паміж сабою. Блізкасьць павінна быць не на нацыянальнасьці, на плясавай адзінцы.

Зьезд упоўнаважаных інваліднай каапэрацыі

25-га лістапада ў клубе камуністычнай адкрыўся 3-ці зьезд упоўнаважаных інваліднай каапэрацыі. На зьезд прыбыло 98 дэлегатаў.

З дакладам аб дзейнасьці інваліднай каапэрацыі выступіў старшыня праўленьня БСІКА т. Адзіноцкі.

Антырэлігійнае выхаваньне пастаўлена ў нас таксама дрэнна. Гурткі бязбожнікаў не працавалі, а ў большасьці школ іх ня было.

Усе гэта дае магчымасьць дробна-буржуазнай ідэалогіі пашырацца ў школе. Не разьвіта ў школе і класнае пачуцьцё. Школа мала зварочвае ўвагу дзяцей на асабістую нас класавую барацьбу.

Урэшце, тав. Баліцкі зварочвае ўвагу асьветнікаў на сэрцы нарысаў у газэце «Зьвязь», у якіх узятыя пытаньне аб тым, каго выхоўвае наша школа. Тав. Баліцкі раіць настаўнікам гэтыя артыкулы вывучыць, бо ў іх закрываюць вельмі слушныя пытаньні з школьнага жыцьця.

У заключэньне тав. Баліцкі спынаецца на якасьці працы масавых палітасьветных устаноў і ліквідацыі ілітэрынаў. Зараз у Мэгілёве адкрыты палітасьветны тэхнікум, які зможа даць кваліфікаваных працаўнікоў па палітасьвеце. Напісьмэнасьць у нас яшчэ вялікая, і ўсе культурныя сілы павінны даламагчы дзяржаве яе зьліквідаваць, ніводнага ілітэрынага ў раёне школы — вось бліжэйшая наша задача.

Прывітаньне Беларускай Акадэміі Навук

З прывітаньнем ад імя Беларускай Акадэміі Навук на зьездзе выступіў прэзыдэнт яе тав. Ігнатюк, які заклікаў працаўнікоў асьветы прыняць самы шырокі ўдзел у працы па вывучэньні свайго краю і даламогі ў гэтых адносінах Беларускай Акадэміі Навук.

На імя Беларускай Акадэміі Навук паслана прывітаньне, у якім асьветнікі вітаюць пастанову Ураду аб рэарганізацыі ІБК у Беларускаю Акадэмію Навук.

Інбюльц за час свайго іонаваньня разьвіўся ад прапінскага-тэрмінальгічнай наміоі ў сапраўдную оталу навуковую ўстаноў акадэмічнага тыпу, якая згуртава а навакол сабе лепшыя культурныя сілы Беларусі; правяла вялікую навукова-дасьледчую працу па вывучэньні краіны і ўдзянула ў гэты працоўны шырокія колы працоўных мас. Асьветнікі абяцаюць у працы БАН аказаваць услаўную даламогу.

тыя арцелі не атрымалі ніводнага кілі мукі і ледзь на прышлося ставіць пытаньне аб іх закрыцьці. Дрэнна абстаіць пытаньне аб забеспэчэньні арцеляў спецыяльнымі таварамі, асабліва хромам і палувалам.

Прыбытак БСІКА пастаноўлена разьмеркаваць наступным чынам: 25 процэнтаў — на зьезд, 20 процэнтаў — на...

М Е Н С К

Першы зьезд БелАПП'у закрыўся

Дэлярацыя барацьбы за якасьць і ідэалогічную вытрыманасьць твораў пралетарскіх пісьменьнікаў.

Пасьля чатырохдзённай працы закрыўся ўчора 1-шы ўсебеларускі зьезд пралетарскіх пісьменьнікаў. Зьезд аднагалосна ўхваліў стварыць усебеларускае згуртаваньне ўсіх нацыянальных атрадаў пралетарскае літаратуры і гэтай суцэльнай арганізацыі ўвайсьці ва Усеагульнае аб'яднаньне Асабістых Пралетарскіх Пісьменьнікаў. Зьезд прыняў назву новай арганізацыі — «БелАПП».

Зьездам прынята наступная дэлярацыя: «Першы зьезд Беларускай Асацыяцыі Пралетарскіх Пісьменьнікаў, злучаючы ў сваім радзе ўсе нацыянальныя атрады пралетарскіх пісьменьнікаў і ўступаючы ў новы этап творчасьці і змаганьня за чыстоту пралетарскае ідэалогіі, заўвага, што тым каранем, з якога выраа БелАПП, была, галоўным чынам, арганізацыя пралетарскіх пісьменьнікаў «Маладзьян».

«Маладзьян» нарадзіўся ў агні вялікіх класовых боі Кастрычнікавае рэвалюцыі. Зьезд заўвага, што, працягаючы ўсе слаўныя традыцыі «Маладзьян», арганізацыя «БелАПП» будзе надалей з яшчэ большай энэргіяй змагацца за якасьць твораў пралетарскіх пісьменьнікаў і іх ідэалогічную вытрыманасьць».

Абрама праўленьне асацыяцыі ў ліку 19 асоб. У склад праўленьня ўвайшлі т. т. Ліманюк, Лынькоў, Галавач, Санкевіч, Дунец, Баваль, Мурашка, Барашка, Ізраэл, Сербэнта, Мысьлянові і інш.

У прэзыдыуме гарсавету

Перадача дамоў — жактам. Гарсавет перадаў жактам дамы № 5-12 па Школьнай вул., № 5 па Ракаўскай вул., № 26 па Рэвалюцыйнай, № 7-13 па Нова-Мясніцкай, № 1-13 па Нова-Маскоўскай і № 27 па вул. Карла Маркса. Усе гэтыя дамы патрабуюць кантрольнага рамонту. Частку сродкаў у відзе датацыі адпускае гарсавет.

— Новы мост праз р. Сьвіслач. Прэзыдыум гарсавету прызнае неабходным пабудову новага драўлянага мосту праз раку Сьвіслач у раёне Бакувінскай вул. Мост прызначаецца выключна для трамвайнага руху. Да работ будзе прыступлена ў гэтым годзе.

— Разгрузачны пункт. Згодна пастановы гарсавету, каля заводу «Энэргія» на 701 вярсьце арганізуецца новы таварны пункт. На гэтым пункце будучь праводзіцца апэрацыі па прыёме і адпраўцы грузаў.

Аб мерах для паляпшэньня забесьпячэнь-

За дзень

НАЗНАЧЭНЫ: А. Вольскі назначан дырэктарам Беларускага мастацкага тэхнікуму ў Віцебску.

Тав. Матусяў назначан другім намеснікам загадчыка Белдзяржкіно. Шахматны турнір. 24 лістапада ў клубе вучоньня пачаўся шахматны турнір навуковых працаўнікоў Менску. Турнір працянецца да лютага мясяца.

ДОМ ПІСЬМЕНЬНІКАЎ — СНК запрапанавалі Наркомааьветы ў тэрміновым парадку скласці каштарыс на капітальны рамонт Беларускага дому пісьменьнікаў. Для гэтай мэты патрабуецца каля 12.000 руб.

ДА 10-ГОДЗЬДЗЯ ВССР: Беларускае капітальнае рыштук да 10 год абавязана ВССР спецыяльную камітату, слогы для гэтай камітату напісалі пісьменьнікам Грамыкай.

ПЭРАД СПРАВАЗДАЧНАЙ КАМІСІЯЙ ГАРСАВЕТУ. У фойе дому акрамяканскому арганізуецца выстаўка, на якой у дыяграма і фатаграфія будучы паказаны дасягненьні гарсавету ў розных галінах гаспадаркі і культуры.

Здарэньні

РАСТРАТА. Скончыла сельхознае справе б. загадчыка прамы Беларка А. Майгера, які растраціў 1.500 р. Ужо будучы пад сельхознае Майгера паступіў на службу ў Пастэрскі Інстытут, дзе пасьляў таксама растраціць 600 р. Для пакрыцьця вельстач Майгера зрабіў рад падробак дакумэнтаў.

ЗАБОЙСТВА НА ВЕЧАРЫНЦЫ. У в. Выгора, Мяскай акругі, у часе вясельнае забіты глухавым Б. Гануць. Па гэтай справе затрыманьні 4 чал. АБВАЛІ ЗЯМЛІ. Каля вёскі Падгаля, Мяскае акругі, падабравы труп Галавача, 45 г., засьпявага зямлі. Усталявана, што ў часе калаваньня гліны на Галавача ўпаў вялікая глыба зямлі і забіла яго.

ВЯЛІКІ ПАЖАР. Пажарам зьнішчана ў в. Бадзьмутовіч, Мен. акр., 13 гмунаў з усім зьбожжам. Страты дасягаюць 22.000 руб. Высьветлілася, што пажар узьнік ад падлагу. Створана камісія для аказаньня даламогі пацярпелым.

Камісія гарсавету абсьледвала дзейнасьць Менселькредыту

Менселькредыт снажаў клясавую лінію

Гэтымі днямі ў «Зьвязьдзе» паведамылася аб вялікіх непарадках у Менселькредыце.

Камісія гарсавету, якая абсьледвала дзейнасьць крэдытнага таварыства, усе факты, паданыя ў «Зьвязьдзе», пацьвердзіла.

Высьветлілася, што праўленьне таварыства скажала крэдытныя палітыку савацкай улады. Брэдыт выдаваўся зможным сядзімам і саматужнікам у той час, як бедната абсалютавалася слаба. Зьніжэньне на...

У Прэзыдыуме ЦСПСБ Рабочыя Добрускае фабрыкі—гэроі працы

Прэзыдыум ЦСПСБ пастанавіў хадзінаць перад ЦВК ВССР аб наданьні годнасьці гэрою працы двум рабочым Добрускае фабрыкі—Каліноўскаму, Зьмітру Міхайлавічу і Сурніну Алесю. Першы працуе на фабрыцы 57 год, у 1917 годзе быў старшынёю Добрускага сельсавету, у часе акупацыі Добруша немцамі выдаваў рабочым, якія жадалі ўступіць добраахвотнікамі ў Чырвоную армію, адпаведны асабовы пасьведчаньні, чым даў ім магчымасьць перайсьці дэмаркацыйную лінію, а некаторых рабочых пераводаў сам. У 1917 годзе папарэдаў разьвітку заставы на фабрыцы. Зрабіў рад удасканальняў у лінавальных машынах. Прымаў актыўны ўдзел у прафрабоце, прапаганда ў фабкоме і забастовачным камітэце ў часе нямецкае акупацыі.

Другі—тав. Сурнін—працуе ў папярэвай прамысловасьці звыш 45 год. На Добрускай фабрыцы за апошнія гады ўнёс рад каштоўных прапааноў, якія далі вытворчасці вялікую карысьць. На гадзях чына на свой уэрст, прымаў удзел у грамадск. рабоце. П.

Аб адзіным выхадным дні працаўнікоў прылаўку

Гандлёвая сэкцыя савазу саўгандальскага ўнесла на абгаварэньне прэзыдыуму ЦСПСБ прапааноў аб устанавленьні адзінага дня адпачынку для працаўнікоў прылаўку—нядзелю. За гэта новаўвядзеньне гандлёвая сэкцыя агітуе ўжо даўно (па-вядзе слоў прадстаўніка сэкцыі—4 гады), але чамусьці за такі доўгі час гандлёвая сэкцыя не магла даведацца аб думцы рабочых па такім важным пытаньні. Гандлёвая сэкцыя пыталася працаўнікоў прылаўку, г. зн. вацікаўленых асоб і, зрааучэла, тэя амаль аднагалосна (590—за, 10—супроць) выказалася за адзін дзень адпачынку. Ну, а як гэта новаўвядзеньне адаб'ецца на рабочым пакупку?

Прэзыдыум ЦСПСБ атрапанавалі гандлёвай сэкцыі разаслаць усім фабваўмясцкімам і ЦП савазу праект вызначэньня адзінага выхаднага дня для абгаварэньня яго на рабочых сходках. МЦРК прапаанавана тагін-жа парадкам разаслаць свае сулірочаньні.

Рэдацыя газэты «Зьвязьдзе» ў сваю чаргу іпросіць сваіх рабкораў і чытачоў, у прыватнасьці, прадстаўнікоў РСІ (якіх чамусьці ня было на пасяджэньні прэзыдыуму ЦСПСБ, хаця іх і выклікалі) вымазацца па гэтым пытаньні.

Паляпшэньне якасьці мукі печанага хлеба

Цэнтральная хлебная інспекцыя выканала ў кастрычніку 3.010 работ на кантролі за роўнымі прадуктамі. Усяго праінспектавана 2.193 вагоны зьбожжапрадуктаў і 50 буйных партый хлеба.

Аказалася, што мука, якая паступала з цэнтральнага чорназёмнага раёну, часта не стандартнай якасьці. Дзякуючы гэтаму захаваньне мукі якасьцю з'яўляецца вельмі важным.

Для Менакружкому КП(б)В паведамыць усіх таварышоў, што запісаліся ў навадзельны Камеуз і жадаюць заісацца; членаў мяскай гарадзкой партарганізацыі, што ў навадзелью, 2 сьнежня, а 11 гад. дня, у малой залі, клубу Карла Маркса адеудуцца першыя заняткі навадзельнага камбузу, на якіх усе слугачы будучы азнамлены з праграмай, а таксама тав. Выдра прачытае лекцыю на тэму: Творыя вытворчыя сілы і эканамічныя структуры. Усе студэнты камбузу павінны зьвязацца савачасова; жадаючыя заісацца ў навадзельны камеуз павінны зайсьці для запісу ў АПА кабінэце (клуб Карла Маркса, уваход з вуліцы Энгельса) у суботу ад 6-11 гадз. увечары.

*** КІНО *** „Дом на Трубноў“

Кіно „Культура“
Май індывідуальна-суб'ектыўнае уражаньне ад гэтай фільмы такое, нібы я, удзельнічаючы на савацкай грамадзянскай павітэце, бачыў у жалобнай прэсці кабунаў, якія запырстоўва крыж-лазіца.

Зьмест фільмы наступны: Васювая дзюўчына прыжджае ў Маюкву на вэрботкі да свайго дзядзькі Тодара. Але дзядзька ўжо ў Маскве ня было, ён выехаў на вёску. У Маскве, пасьля доўгага блуканьня, Параска дзель вэ палазе пад трамвай, у гэты момэнт міма пражджае на машыне шофэр Сёня Ёльвалаў—зьяміка Параскі. З разьлісцю садзіць Параску ў аўтамабіля, вьязе дамоў на Трубноў і Параска ча савэ вастаацца ў яго жытц.

Праз некаторы час і то толькі таму, што яна вэ прафсаюзная, вэ бярэ ў хатнюю работніцу цырульніца Параска пачала „служыць“ вэ раніцы і да позьняй ночы, працуючы як воў. Аднойчы на кухню зайшла дэлегатка Феня. Угаварыла Параску ўступіць у саюз і заврэсіла прымысьці ў клуб, але

Справачны аддзел

Радзій-перадача
Субота, 1-га сьнежня
6-00—6-30—Беларускі півэр па радзій. 6-30—6-55—Гутарка з сялянамі. 6-55—7-20—Палітычны даклад. 7-20—Перадача праграмы. 7-25—8-10—Беларуская радзійгазэта. 8-10—8-30—Гутарка. 8-30—11-00—Канцэрт.

Сёньня
— У суботу, 1 сьнежня 1928 г., а 7 гадз. увечары ў палітыкачній партзабітэту—кансультачыя для рабочых прапаандыстэч—кіраўнікоў адзінай партшколы і гурткоў, што займаюцца па праграме АПП.

ДОМ ПРАЦАЎСВЕТЫ.
— Сёньня, а 7 г. увеч., аббудзэцця сход яч. ЛЭСМБ працасьветы. На навестцы дня зацьвердзэньне плянаў працы.

Субота, 1 сьнежня, а 8 з пал. гадз. увеч., заняткі сымфанічнага аркэстру дому. Заісаць жадаючых працоўжанаў.

гаспадар ня пусціў і, даведаўшыся, што яна запісалася ў прафсаюз—пачаў шукаць янападу, каб прагнаць яе і прагнаць.
Яі бачыць чытач, тэма зусім не выклікае сьмеху, наадварот: у спэнары асава дэмы намікі на суровым сацыяльна-бытавым анізоле з жыцьця рабочых Масквы і ў ім хатіла-б для рэжысэра матэрыял і для завастрэвай сатары супроць „сэвмшчаства“ і для добрадушнага гумару ў спэнах васькоўна ў вялікіх горадзе. Але... „сьмешных спраў майстры“ ўвай раўнаўна вэ „бавушчыны сьмех“ (глядзі і вэрагны абвэсткі і плянэты) і паказвалі, што ў Маскве ўсе рабочыя і слугачыя — пешахонцы і нават хужіганьня.
Усё з пачатку да канца ў фільме абалатанэна, гэта някаясьці суцэльная клубнада, зробленая на вядоку антысавацкай шуптары.
Вэсь вэчы, якія шаржаваць вэльга, і таму „Дом на Трубноў“—карціна актэмастацкая, карціна, якая зьновэважэ гонар рабочых.

А. Оршын.

Праўленьне цэнтр. партклубу імя Карла Маркса паведамыць, што з 1-га сьнежня адчынен прыём новых членаў клубу. У члены клубу прымаюцца члены і кандыдаты КП(б)В, рабочыя члены савазу мэтэлістыч., тэхстэлішчыкаў і транснар. Заісаць у канц. клубу з 6 да 9 гадз. увеч.
Сёньня, а 7 гадз. увеч. заняткі гуртка 130.

Заўтра
ДОМ АЎСВЕТЫ.
— Заўтра, 2-га сьнежня, а 10 г. раніцы агульным сходам ліквідатараў і кіраўнікоў ліквідацый. На абвэстцы дня даклад: Матэматычная грамада на ліквідацыі і трупнае малапісьмэньня т. Салавоўча.

Менакрасвет т-ва „ДН“.
— Ньадзеля, 2 сьнежня, а 6 гадз. увеч.—заняткі школам ілітэрынаў.
У 7 гадз. увеч.—наладзэньне праўленьня дому; навестка дня: 1) Справаздача заві. бібліятэкай і бібліятэчнай камісіі. 2) Вэчэрнія сьравач. БДВТ будзе пастаўлена пэсы „Пан Сурвіла“. Дач. а 8 з пал. гадз. увеч.

— У навадзелью, 2 сьнежня 1928 г., роўна а 11 гадз. уранку ў пашамаквані Пушчынскай біб-ні (Кастрычніцкая вул. № 2—II паверх) будучь правэдзэны кансультачыяны заняткі з перасаваньнікамі. Запрашаюцца ўсе т. т.

У сучасны момант інвалідная кааперацыя аб'яднае 90 арцеляў, а якіх 67 вытворчых. У 1925-26 годзе БСІКА мела страты ў 8.700 руб., а ў 1927-28 г. узялася да біцця 65.000 руб. прыбытку. Арцелямі было прадаана ў 1927-28 годзе розных вырабаў на 8 мільёнаў рублёў.

Выступаўшыя дэлегаты спыняюцца на тым, што рэгулююцца арганізацыі ў радзе, а зруг на ідуць пасустрэч інваліднай кааперацыі, пакідаючы часта не без сырцу. У Гомелі існуе 8 інвалідных арцеляў на вырабе булак, за лістапад г.

Чым вытлумачыць?

На агудным сходзе рабочых камінароў група рабочых выступіла з абвінавачаннем аднаго з рабінных аборшчыкаў—Капялянава—у непрадаздольнасці і надбайнасці.

На сходзе прысутнічаў старшыня ЦП саюзу рабкамгас Ліманскі, які, замест рагляду гэтай скаргі на сучасны, пачаў асыцаць «незадаволеных» ланкай, нахшталь:

— Тут сабралася банда... І Ляўкоў і Чартоў (гэта значыць «незадаволеныя») — бандыты... 1 г. д.

Сход быў сарваны. Рабочыя разшліся глыбока абураныя.

Чым вытлумачыць падобнае выступленне старшыні ЦП саюзу? Рабочыя трубарцелі пры Мен. пажарнай камандзе.

За апошні час пачынае вгладжывацца размыходжанне рынчых і папарацыйных цён на малака. Ня глядзячы на гэта, прывоа малака ў горад усё-такі не павялічваецца. Вытлумачыць гэта толькі надшышым ацёлам кароў нельга, бо летась ацёл на прыводзіў да такіх вынікаў. Адна з асноўных прычын невыстарчальнага паступлення малака ў горад заключаецца ў тым, што больш заможныя сяляне перапрацоўваюць яго самі ў другія прадукты. Адсюль вывад, што треба аказаць вялікую дапамогу малочнай гаспадарцы беднаты і сярэднякоў.

У першую чаргу треба паставіць метаагоднае размеркаванне канцэнтраваных кармоў. Пры забеспячэнні кармамі сялянства асабліва ахвотна едае малака. Треба скарыстаць практыку менскага малочнага таварства, якое, выдаўшы 12 вагонаў кармоў, атрымала 500.000 літраў малака, што дае 3 літры малака за кілёграм моцных кармоў.

Прыбрана такая норма пры размеркаванні кармоў можа быць уведзена, як правіла.

Для ліквідацыі недахватку малака вьяўляюцца метаагодным ужываньне метаду кантрактацыі малака.

У часе веснавой пасеўнай кампаніі заможнікам выдавалася па 150-200 п. насеннага матар'ялу, а бедняком — на 10 п.

Пацвердзіся таксама факт перадачы загатоўкі каля 1000 бочак гуркоў прыватным асобам—Віргеру Цёмкіну і Марголіну. Апошнія загадаўляюць гуркі ў Слуцку і, каб не плаціць палаткаў, накіроўваюць іх на адрас Менсельскрадыту.

У апарце Менсельскрадыту працавалі «почётныя патомственыя граждана», сыны купцоў.

Членамі таварства зьяўляюцца буйныя гандлары і спекулянты. Сярод іх Цёмкін, які моў гандлёвы зварот в таварствам на 18 т. р. Марголін — на 6 тыс. р. і г. д.

Прэзідыум гарсавету, азнаёміўся з матар'яламі камісіі, вынес наставену аб аздараўленні Менсельскрадыту. Праўленне яго будзе перабрана. Справа аб скажэнні Менсельскрадытам слясавай лініі перадава ў пракуратуру.

У выязе, 2 сьнежня, а 11 гадз. раніца ў памяшканні дзіцячага кіно «Юны Піянер» адбудзецца нарада за адчыну шкоў, настаўніцаў, вачаў фарпастоў і піянер-атрадаў па пытанні аб працы дзіцячага кіно.

Пасля вяртання — ГРАМАДЗКІ ПРАГЛЯД КІНО-ФІЛЬМЫ «Залаты Мед»

Яўка абавязкова. Уваход па расказаных білетах. НМК ННА.

У выязе, 2 сьнежня, а 11 гадз. раніца ў памяшканні дзіцячага кіно «Юны Піянер» адбудзецца нарада за адчыну шкоў, настаўніцаў, вачаў фарпастоў і піянер-атрадаў па пытанні аб працы дзіцячага кіно.

Пасля вяртання — ГРАМАДЗКІ ПРАГЛЯД КІНО-ФІЛЬМЫ «Залаты Мед»

Яўка абавязкова. Уваход па расказаных білетах. НМК ННА.

Доклад на тэму «Наму належыць М. Г. Чэрнышэўскі» зробіць навуковы працаўнік БДУ Вірушын.

Білеты па біб-ках.

— У суботу, 1-га сьнежня г. г. роўна а 6-й гадзіне, у памяшканні клубу Карла Маркса, адбудзецца сход раённага антыву, на які запрашаюцца сабры і кандыдаты бюро ячэен, гаопадарнікі-партыйцы, старшыні фабзаў-мяноцмаў-партыйцы, цэх. арганізатары, жанарганізатары, старшыні культурна-партыйцы, старшыні рэдкалегій-партыйцы па пытанні аб пераключэнні калдагавароў.

— Акружковы камітэт партыі склікае ў суботу, 1 сьнежня г. г. урачыстае пасаджэнне ў Белдзяржтэатры прысвечанае дзесяцігоддзю жыцця іх ідэяў.

Члены ЦК КП(б)Б, ЦКБ, члены акружковаму і АКБ, а таксама і члены ўраду уваходзіць па сваіх мандатах.

Білеты на ўрачыстае пасаджэнне будуць распаўсюджвацца раённым камітэтам партыі.

Працягваюцца перарэгістрацыя ўсіх чытаючых бібліятэкі клубу КМ, не зьяўляюцца будучыя лічцыя выбіўшыя.

НАВУКОВАЕ Т-ВА ПРЫ ВДУ. У выязе, 2-га сьнежня, а 6 гадз. увечары ў памяшканні пад'факу адбудзецца пасаджэнне сацыяльна-істараычнай сьвяці. Парадык дыя: Доклад дацэнта Высаўскага—Аб метаадагелі Дзіор і перавы бары прэзідыуму.

Сход усіх сьнежы Навукова - Даводкага Т-ва Крэзнаўстаа пры БДУ, прызначаны на выязе, 25 лістапада, адбудзецца ў надзале, 2-ХІІ 28 г. а 11 з пал. г. раніцы ў антавай залі. Запрашаюцца кіраўнікі сьнежы.

Яўка абавязкова для усіх членаў сьнежы і ўдзельнікаў энспэдыцыі. Рэгістрацыя пры уваходзе.

— Цэнтр. партклуб імя К. Маркса. Заўтра, а 8 гадз. увеч.—заняткі гуртка па вывучэнні амельскай мовы. Уваход з двара.

А 6 гадз. увеч. заняткі гуртка 130. А 7 гадз.—заняткі струннага аркестру.

Працягваюцца перарэгістрацыя ўсіх чытаючых бібліятэкі клубу КМ, не зьяўляюцца будучыя лічцыя выбіўшыя.

НАВУКОВАЕ Т-ВА ПРЫ ВДУ. У выязе, 2-га сьнежня, а 6 гадз. увечары ў памяшканні пад'факу адбудзецца пасаджэнне сацыяльна-істараычнай сьвяці. Парадык дыя: Доклад дацэнта Высаўскага—Аб метаадагелі Дзіор і перавы бары прэзідыуму.

Клуб імя Карла Маркса
Чацьвер, 6 сьнежня

ВЯЛІКІ ВЕЧАР СЬПЕВАУ для членаў партыі, членаў клубу і іх сем'яў

вынаадчыка муз-тэхнікуму—баса **ВАСТОКАВА**, у ролы **ПЯТРОЎ**

Білеты ў канцылярні клубу ад 15—30 кап. штодня, ад 12—3 г. дня і ад 6 да 9 гадз. ув. У дзень канцэрту—у касе клубу ад 5 г. ув. ПАЧАТАК А 8 З ПАЛ. ГАДЗ. УВЕЧ. ПРАЎЛЕННЕ КЛУБУ

С. Е. Н. Б. Н. Я.
УТЭАТРЫ, КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР

СУБОТА, 1 СЬНЕЖНЯ

ЗАЧЫНЕНА СПЭКТАКЛЬ
ДЛЯ ЖАНАДЗЕЛУ

Пачатак роўна а 8-й гадз. увечары Пасля 3-га сыгалу ўваход у відэюны зачынен

КІНО-ТЭАТР
„Культура“

1) „Дом на Трубноў“ у 6-ці частках
1 заманная камедыя 2) „Наханьне і спорт“ у 5-ці част.

Пачатак 1-га сьнежу а 6 г. 45 хв. Ад аўторна, 27 лістапада

ПАТІ ПАТАШОН у новай замоды „Выдатныя падарожнікі“ у 7 частках. 3 сьнежы: пач. 1-га ў 7 гадз.

Трука-прыгоднікі кіно-раман у 2-х сьнежах і 4 эпізодах 2 сьнежы 14 частак у адні сьнежы сьнежы 2

„Паміж жыцьцём і сьмерцю“

„Н Я М Ы Д Р У Г“ драма Зьнеш праграма кіно хроніка „СОВКІНО“ Пачатак сьнежаў а 3 з пал. гадз. удвоім

Знеш праграма—гастрол артыста Маскоўска астрады юхарыстага-сатарніка **М. І. ВОЛЖЫНА** На экране—грані, аперык, балет „ЖАНЧЫНГ ГОРНЫХ ВЯРШЫН“ трагедыя ў 8 част. У гал. ролых РАМОН НАВАРРО і БАРБАРА ЛЯ-МАР.

КІНО СПАРТАК

дзямі выходзіць з друку

№ 9 „ПОЛЫМЯ“ №

штомесячная беларуская часопісь літаратуры, паптыні, эканоміі, гісторыкі, крытыкі

З Ъ М Е С Т:

ЦІШКА ГАРТНЫ—«Рыгор у Пецярбурзе»—э раману „Вржавыя дарогі“—„Сокі цэліны“.

ЯЗЭП ГОРА—„Сьмерць мужа і жонкі Півадовых“—апаваданьне (пераклад з чэскай мовы. М. Пружанскага).

Л. РАДЗЕВІЧ—„Нягоднае“—апаваданьне.

АНДРЭЙ КУРЦІК (Курманскі)—„Пракурор Нат“—апаваданьне (пераклад з латвійскай мовы К. Евавітава).

Н. ВІШНЕЎСКАЯ—„Завая“—апаваданьне.

ЯКУБ КОЛАС—„На шляхох возі“—паэма.

А. АЛЕКСАНДРОВІЧ—„Разбойнік Буйтра“—верш.

І. БЭХЭР—„Вялізарнае абжорства“—верш (пераклад з немедкай мовы Л. Цвяткова).

ПАЎЛЮК ТРУС—„Ліст да сястры“—верш.

ВАЛЕРЫ МАРАКОЎ—„Ён адчыніў вакно“—верш.

С. ВОЛЬФОН, праф.—«Аб Чэрнышэўскім—рэвалюцыянеры і мысьліцелі».

І. ГЕРЧЫКАЎ—«Філёзофскія ды гістарычныя погляды М. Г. Чэрнышэўскага».

ЗЬМ. ЖАРЫНАЎ, праф.—«Прыгонная гаспадарка Беларусі паводле даных расійскай гаспадарчай літаратуры і журналістыкі 30-40 гадоў».

І. ЗАМОЦІН, праф.—«Драматычныя творы Цішкі Гартнага».

У. ДЗЯРЖЫНСКІ (Чаржынскі) — «Дзёбнасьць 3. Жыдуновіча ў абсягу беларускае літаратурнае крытыкі».

А. ВАЗЬНЯСЕНСКІ—«Ля вытокаў творчасці Якуба Коласа» (працаг).

МАКСІМ ГАРЭЦКІ—Творчасць маладнякоўцаў—А. Моркаўкі і Я. Ліманоўскага.

КНІГАСЬПІС: — В. Залуцкі, Л. Окіншэвіч, М. Каспяровіч.

ХРОНІКА беларускае культуры; ХРОНІКА ўкраінскае культурнага жыцьця.

ПРАЦЯГВАЕЦЦА
прыём падпіскі на газету **Зьвязда**

= на СЬНЕЖАНЬ =
Калі вы яшчэ не падпісаліся, пасьпяшайцеся сёньня-ж здаць падпіску на „Зьвязду“

Каждой библиотеке, и каждой семье, каждой женщине, но необходимо подписаться на ежемесячный журнал

„ДОМАШНЯЯ ПОРТНИХА“

Каждый выпуск заключает в себе около 150 рисунков новейших фасонов, 20 выкроек, рукодельные работы, систематически, курсы иронии, шитья и рукоделия, ота для детей „МАЛЕНЬКАЯ ПОРТНИХА“ и проч.

ЦЕНА ПОДПИСКИ: на 12 мес.—10 руб., на 6 мес.—5 руб. 50 коп., на 3 мес.—3 руб. При годовой подписке допускается рассрочка: 4 р. при подписке и по 3 руб. 1 марта и 1 мая.

МОСКВА, 9, Тверская, Георгиевский пер., 2, Изд. „РЕКОРД“.

ОБЛЕГЧАЕТ ТРУД, УЛУЧШАЕТ СТИРКУ

— И —

ЭКОНОМИТ ВРЕМЯ И ДЕНЬГИ

СТИРАЛЬНЫЙ МЫЛЬНЫЙ ПОРОШОК ЭКОНОМИЯ

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПРЕДСТАВИТЕЛЬ ПО БССР МАСЛОЖИРСИНДИКАТ М И П С К, Коммунистическая. 4. Тел. 1150

Згубленыя і ўкрадзеныя дакуманты лічыць неспраўднымі

Паявая кніжка № 680 Варановіча П. Г., выд. Лельчыцкім спажывецк. т-вам 153

Асабовая картка Алушэнка А. І. 154

Цленская кніжка № 1777 Руць М. М., выд. Старобінскім спажывецк. т-вам 155

Чарнавармейская кніжка № 202 Бокарэвіча А. П., выд. 97-м стр. палком 156

Пашпарт № 340 Якубоўскай Х. А., выд. Сьмілавіцкім РВК. 157

Вучотна-ковская кніжка № 7130 Лазарэвіча В. І., выд. Лельчыцкім РВК 158

Двапрацыйная кніжка № 115 Яновіч М., выд. смалевіцкім кааперат. „Зорка“ 159

Вучотна-ковская кніжка № 1369 Ляўдаскага Андрэя, выд. Б. Юр'юўскім ВВК. 160

Паявая кніжка № 173 Шыфрына А. Л., выд. Сьмілавіцкім спажывецк. т-вам 161

ПРИБЛУДИЛАСЬ СОБАКА

„Піагэр“, безал с тымілі кофейнымі пяталі. Ігуменскі тракт № 23, кв. 1, па істоченні трох дней буду счытаць саб-ственной.